

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Dąbrowie Górniczej

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE NADZOROWANEGO TERENU W 2024 ROKU MIASTO DĄBROWA GÓRNICZA

***Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Dąbrowie Górniczej
Marzanna Kuc***

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY	4
Ocena sytuacji epidemiologicznej wybranych chorób zakaźnych	4
Nadzór nad zakażeniami szpitalnymi i drobnoustrojami alarmowymi.....	17
Szczepienia ochronne	18
Realizacja szczepień ochronnych w 2024 r.	19
Niepożądane odczyny poszczepienne	20
Nadzór nad realizacją programu szczepień ochronnych	20
II. PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ	21
Szpitale	21
Pozostałe podmioty lecznicze	23
Podmioty lecznicze funkcjonujące jako praktyki zawodowe.....	24
III. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI	25
IV. STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	31
Jakość zdrowotna wody przeznaczonej do spożycia oraz wykorzystywanej do kąpieli.....	31
Jakość wody wykorzystywana do kąpieli i rekreacji	33
Obiekty użyteczności publicznej	34
V. OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA.....	37
VI. WARUNKI PRACY W ZAKŁADACH PRACY	42
VII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	46
VIII. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA	48

WSTĘP

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie kompleksowej informacji o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Dąbrowy Górniczej w 2024 roku.

Jednocześnie mam nadzieję, że raport przyczyni się do lepszego poznania działań, jakie Państwowa Inspekcja Sanitarna wykonuje na rzecz zdrowia publicznego mieszkańców Dąbrowy Górniczej.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Dąbrowie Górniczej realizując swoje statutowe zadania przeprowadzała czynności kontrolne, wykonywała badania i pomiary środowiskowe, analizy laboratoryjne, prowadziła działalność przeciwepidemiczną oraz inicjowała i organizowała działalność z zakresu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.

W celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganiu powstawania chorób zakaźnych i zawodowych nadzorowano warunki higieny środowiska, pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, produkcji, magazynowania i sprzedaży żywności, kosmetyków, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz warunki higieniczno-sanitarne w placówkach ochrony zdrowia i obiektach użyteczności publicznej.

W 2024 roku pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej na terenie Dąbrowy Górniczej znajdowało się ogółem obiektów 1919 obiektów. W ramach sprawowanego zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 1650 kontroli/wizytacji oraz wydano 767 decyzji merytorycznych, 342 decyzje płatnicze. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości nałożono 60 mandaty na łączną kwotę 14 250 zł.

I. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY

Sekcja Epidemiologii prowadzi działalność polegającą na:

- a) sprawowaniu nadzoru epidemiologicznego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych;
- b) wykonywaniu czynności kontrolnych w podmiotach leczniczych;
- c) dokonywaniu analiz i ocen epidemiologicznych;
- d) podejmowaniu działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych;
- e) współpracy z innymi instytucjami działającymi w obszarze zdrowia publicznego w celu wymiany informacji dotyczących działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych
- f) sprawowaniu nadzoru nad wykonawstwem szczepień ochronnych w placówkach POZ i oddziałach noworodkowych
- g) dystrybucji preparatów szczepionkowych do realizacji programu Szczepień Ochronnych

Ocena sytuacji epidemiologicznej wybranych chorób zakaźnych

Bieżącemu i systematycznemu zbieraniu oraz analizowaniu przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Dąbrowie Górniczej danych o zachorowaniach podlega sumarycznie ponad 50 zakażeń i chorób zakaźnych. Wśród nich są zarówno choroby powszechnie występujące w populacji (np. grypa, biegunki, zakażenia żołądkowo-jelitowe oraz zatrucia pokarmowe), choroby zakaźne wieku dziecięcego, którym można skutecznie zapobiegać poprzez szczepienia (np. świnka, odra), choroby wektorowe (np. borelioza) oraz jednostki, które – mimo iż nie występują na terenie naszego kraju – podlegają ścisłemu monitorowaniu ze względu na poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego (cholera, gorączki krwotoczne etc.).

Zgodnie z przepisami ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, lekarz, który podejrzewa lub rozpoznaje zakażenie, chorobę zakaźną lub zgon z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej, jest zobowiązany do niezwłocznego zgłoszenia tego faktu inspektorowi sanitarnemu. Analogiczny obowiązek spoczywa na diagnostach laboratoryjnych i innych osobach uprawnionych do samodzielnego wykonywania czynności diagnostyki laboratoryjnej w zakresie raportowania wyników badań w kierunku czynników chorobotwórczych.

Częstość występowania zakażeń i chorób zakaźnych w roku sprawozdawczym oceniono obliczając współczynniki zapadalności (zachorowalności) w przeliczeniu na 100 tys. ludności. Wartości współczynnika obliczono na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego o liczbie ludności zamieszkującej na terenie miasta Dąbrowa Górnicza wg stanu na dzień 31.12.2024 r.

Choroby zakaźne - sytuacja epidemiologiczna

Choroby zakaźne to choroby wywołane przez drobnoustroje (bakterie, wirusy, grzyby), toksyczne produkty, a także przez pasożyty lub inne biologiczne czynniki chorobotwórcze, które ze względu na charakter i sposób szerzenia stanowią zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi.

W 2024 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, w porównaniu do roku poprzedniego, odnotowano **spadek zachorowań** na:

- bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*,
- kiłę,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- ospę wietrzną,
- wirusowe zapalenie wątroby typ B,
- wirusowe zapalenie wątroby typ C.

Natomiast **wzrost zachorowań** odnotowano w następujących jednostkach chorobowych:

- inne bakteryjne zakażenia jelitowe,
- wirusowe zakażenia jelitowe,
- biegunki i zapalenia żołądkowo- jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu,
- krztusiec,
- Inwazyjna choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes*,
- Borelioza z Lyme (w tym neuroborelioza),
- nowo wykryte zakażenia HIV,
- świnka,
- Inwazyjna choroba wywołana przez *Haemophilus influenzae*,
- zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19),
- grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego
- zakażenia wywołane przez syncytialny wirus oddechowy, RSV

W związku z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 23 lutego 2023 r. (Dz. U z 2023 poz. 3540), w sprawie zakażeń wirusem syncytialnym układu oddechowego (RSV), powyższe zakażenia zostały objęte przepisami o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. W związku z powyższym w 2024 r. odnotowano **82** zakażenia wirusem RSV w tym **33** przypadki u dzieci do lat 2. Natomiast w roku 2023 zarejestrowano **70** zakażenia wirusem RSV w tym **23** u dzieci do lat 2.

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania chorób zakaźnych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2023-2024 przedstawiono w poniższej tabeli. Do wyliczenia współczynników zapadalności przyjęto liczbę ludności w mieście Dąbrowa Górnicza (wg GUS).

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w mieście Dąbrowa Górnicza, lata 2023-2024

Rok			2023		2024	
Lp.	Jednostka chorobowa		Liczba zachorowań	zapadalność*	Liczba zachorowań	zapadalność*
1	Bakteryjne zakażenia jelitowe	Ogółem, w tym	80	69,71	82	72,27
		Salmonelozy	19	16,56	17	15,00
		Clostridium difficile	53	46,18	49	43,18
		Escherichia coli	1	0,87	1	0,88
		Campylobacter	2	1,74	1	0,88
		Jersinioza	0	0	1	0,88
		Inne określone i nieokreślone	5	4,36	13	11,46
		Bakteryjne zatrucia pokarmowe	0	0	0	0
2	Wirusowe zakażenia jelitowe	Ogółem	35	30,50	86	75,80
		W tym u dzieci do lat 2	16	13,94	25	22,03
3	Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	Ogółem	108	94,10	140	123,39
		W tym u dzieci do lat 2	6	5,23	12	10,58
5	Ospa wietrzna		644	561,15	372	327,87
6	Świnka		6	5,23	9	7,93
7	Różyczka		0	0	0	0
8	Odra		0	0	0	0
9	Płonica		190	165,56	198	174,51
10	Krzusiec		3	2,61	110	96,95
11	Wirusowe zapalenia wątroby	Ogółem	37	32,24	22	19,39
		Typu A	0	0	0	0
		Typu B	18	15,68	11	9,70
		Typu C	19	16,56	11	9,70
		pozostałe	0	0	0	0
12	Gruźlica		19	16,56	24	21,15
13	Wirusowe zapalenie opon mózgowych		1	0,87	0	0
14	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych		0	0	2	1,76
15	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		2	1,74	3	2,64
16	Inwazyjna choroba meningokokowa		0	0	0	0
17	Inwazyjna choroba pneumokokowa		12	10,46	13	11,46
18	Inwazyjna choroba wywołana przez <i>Sterptococcus pyogenes</i>		25	21,78	31	27,32
19	Róża		25	21,78	25	22,03
20	Borelioza		51	44,44	82	72,27
21	Lamblioza (Giardioza)		6	5,23	5	4,41
22	Szczepienia przeciwko wścieklźnie		15	13,07	9	7,93
23	Nowo wykryte zakażenia HIV		5	4,36	8	7,05
24	Kiła i Rzeżączka		13	11,33	2	1,76

Choroby objęte obowiązkiem szczepień ochronnych

Udowodniono ponad wszelką wątpliwość, że szczepienia ochronne są bezpieczną i skuteczną metodą zapobiegania chorobom zakaźnym. Zaszczepienie wysokiego odsetka populacji przyczynia się nie tylko do znacznej redukcji zachorowalności, czego najlepszym dowodem są takie choroby, jak np. odra, poliomyelitis, WZW typu B i świnka, ale również do osiągnięcia odporności populacyjnej (stadnej), czyli pośredniej ochrony przed infekcją również dla osób, które ze względu na np. niedobory immunologiczne nie mogły zostać uodpornione. Obowiązkiem szczepień ochronnych objętych jest w Polsce aż 13 chorób zakaźnych.

Odra

W roku sprawozdawczym, podobnie jak w roku 2023, nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na odrę. Do systemu nadzoru zgłoszono 1 przypadek podejrzenia, które zostało ostatecznie wykluczone na podstawie ujemnych wyników badań serologicznych wykonanych w ramach koordynowanego przez WHO Programu Eliminacji Odry i Różyczki. W latach 2020- 2023 nie również nie odnotowano przypadków zachorowania na odrę, co ilustruje.

Różyczka

W roku 2024, podobnie jak w roku 2023 nie odnotowano zachorowań na różyczkę, jak również nie zgłoszono podejrzeń zachorowań na różyczkę.

Ostre nagminne porażenie dziecięce i ostre porażenia wiotkie (OPW)

Od 35 lat poliomyelitis jest chorobą objętą globalną strategią całkowitej likwidacji (eradykacji), z kolei wobec odry i różyczki już od ponad dekady podejmowane są działania, zmierzające do eliminacji zachorowań. Mimo obserwowanej w roku sprawozdawczym korzystnej sytuacji epidemiologicznej w dalszym ciągu istnieje konieczność: (1) stałego nadzoru nad tymi chorobami m.in. z uwagi na obserwowany ogólny trend spadkowy wyszczepialności oraz (2) dążenia do wykonywania badań laboratoryjnych w każdym przypadku podejrzenia zachorowania.

Analogicznie do roku ubiegłego, w ramach monitoringu nad ostrymi porażeniami wiotkimi u dzieci i młodzieży do 14 r.ż. również zgłoszono 1 przypadek podejrzenia, który ostatecznie sklasyfikowano jako OPW (0,87/100 tys.). Stwierdzony przypadek dotyczył dziecka zaszczepionego przeciwko ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis). Wykonane badanie kału wykluczyło zakażenie wirusem polio.

Zapadalność na odrę, różyczkę i OPW w latach 2020-2024

Jednostka chorobowa	2020	2021	2022	2023	2024
Odra	0	0	0	0	0
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Różyczka	0	0	0	0	0
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
OPW	0	2	0	1	1
Zapadalność	0,00	1,74	0,00	0,87	0,88

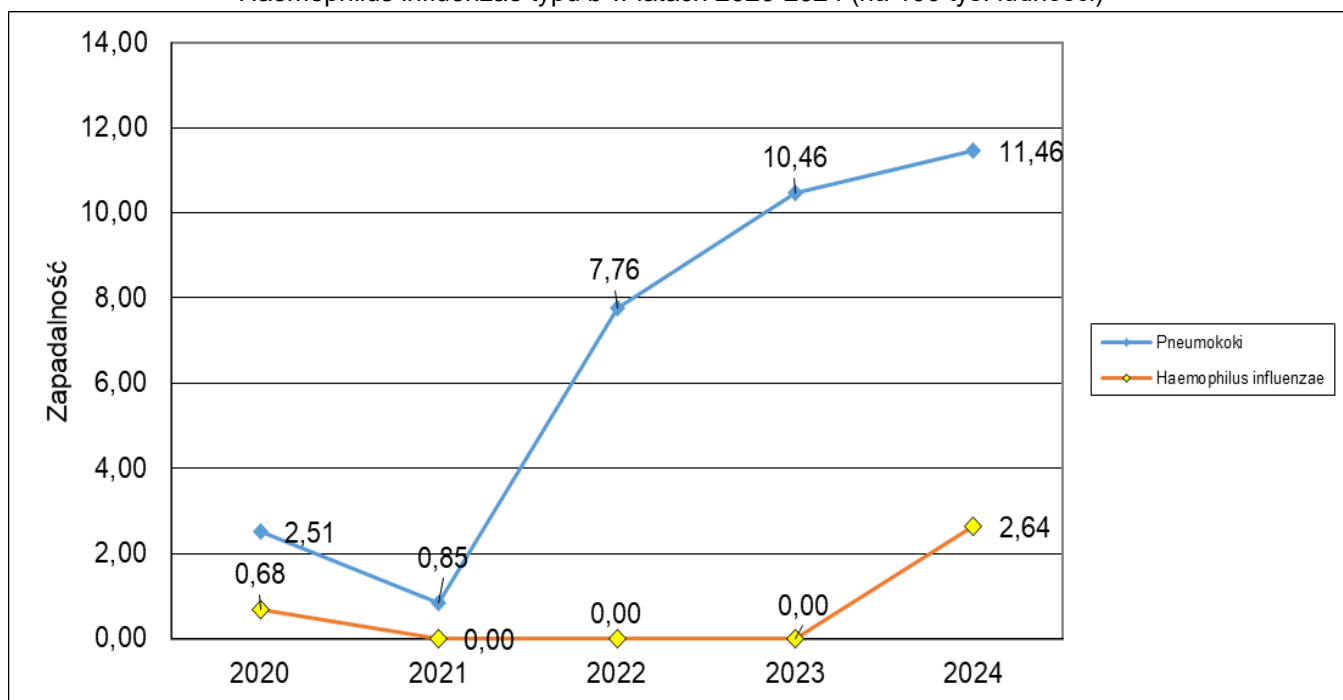
Inwazyjne zakażenia streptococcus pneumoniae

W roku 2024 zarejestrowano **13** przypadków zachorowań na inwazyjną chorobę pneumokokową (11,46/100 tys.), co stanowi nieznaczny wzrost w porównaniu do roku poprzedniego (tj. 2023 r. zapadalność 10,46/100 tys.). Zachorowania przebiegały głównie pod postacią posocznicy (77% ogółu zachorowań). W pozostałych przypadkach rozpoznano postać inną określoną i nieokreśloną (38%). Wszystkie przypadki były hospitalizowane. Stwierdzono 2 zgony osób dorosłych z powodu posocznicy wywołanej przez ww. patogen - ryc. 1.

Inwazyjne zakażenia haemophilus influenzae typu b

W 2024 r. w porównaniu do roku 2023, odnotowano wzrost zachorowań wywołanych przez *Haemophilus influenzae* typu b tj. 2024 r. – **3** przypadki, które przebiegały pod postacią posocznicy (1 przypadek) oraz pod postacią inną określoną i nieokreśloną (2 przypadki) – ryc.1.

Ryc. 1. Zapadalność na inwazyjną chorobę pneumokokową oraz inwazyjną chorobę wywołaną przez *Haemophilus influenzae* typu b w latach 2020-2024 (na 100 tys. ludności)

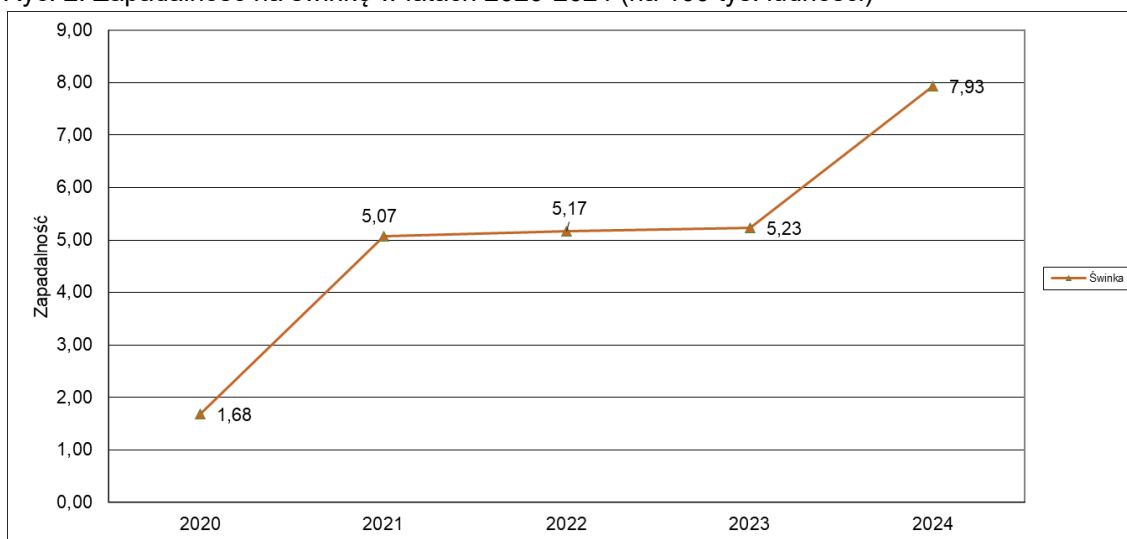

Nagmienne zakażenie przyusznic (świnka)

Liczba zachorowań na świnkę w latach 2023-2024 utrzymywała się na bardzo zbliżonym poziomie, w roku 2024 odnotowano nieznaczny wzrost zachorowań. W roku sprawozdawczym zapadalność na tę chorobę wynosiła 7,93/100 tys. natomiast w roku 2023 5,23/100 tys. – ryc. 2. Stwierdzone przypadki dotyczyły osób w przedziałach wiekowych 1-4 lat - 1 przypadek, 5-9 lat – 2 przypadki, 10-14 lat - 3 przypadki, 15-19 lat - 1 przypadek oraz 2 przypadki osób powyżej 30 roku życia. Wszystkie stwierdzone zachorowania przebiegały łagodnie – nie wymagały hospitalizacji.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ryc. 2. Zapadalność na świnkę w latach 2020-2024 (na 100 tys. ludności)

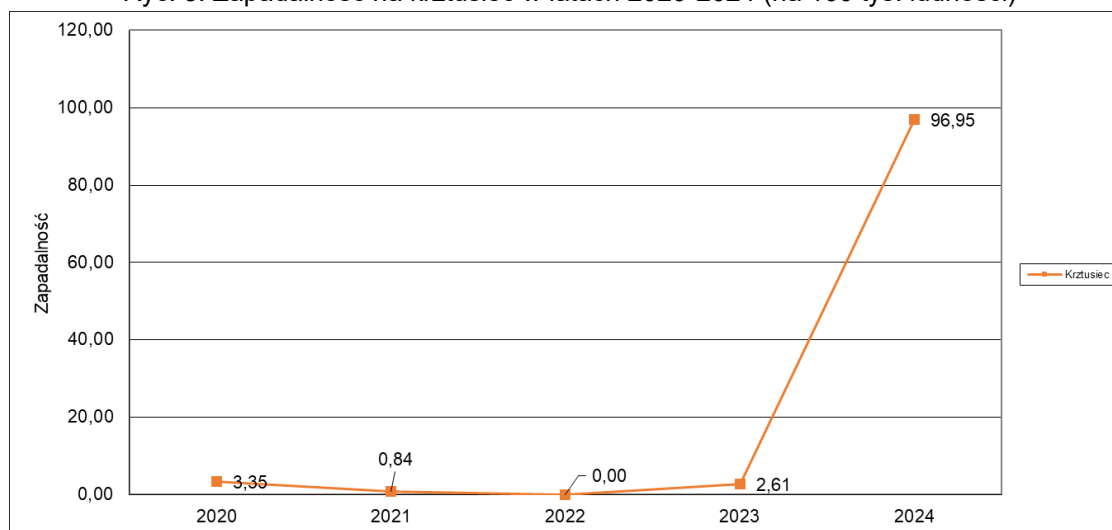

Krztusiec

Krztusiec nadal pozostaje aktualnym problemem zdrowia publicznego, z uwagi na zmniejszającą się wraz z upływem czasu odporność poszczepienną. Warto pamiętać, że na krztusiec można zachorować w każdym wieku, nawet kilka razy w ciągu całego życia, a podstawowym rezerwuarem pałeczek krztuśca w populacji są głównie starsze grupy wiekowe. W celu utrzymania odporności osobom dorosłym zaleca się szczepienie przypominające co 10 lat.

W roku 2024 odnotowano **110** przypadków zachorowań na krztusiec (2,61/100 tys.), z czego 1 potwierdzono serologicznie, natomiast 2 sklasyfikowano jako przypadki możliwe na podstawie obrazu klinicznego. Stanowi to wzrost zapadalności w porównaniu do roku 2023 gdzie zarejestrowano 3 przypadki zachorowań – ryc. 3.

Ryc. 3. Zapadalność na krztusiec w latach 2020-2024 (na 100 tys. ludności)

Krztusiec jest chorobą występującą na całym świecie, wykazująca tendencję do cyklicznych (co 3-5 lat) obserwowanych większych epidemii, mimo stosunkowo wysokiego poziomu zaszczepienia.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Na spadek liczby zachorowań w poprzednich latach istotnie wpłynęła sytuacja związana z pandemią COVID-19.

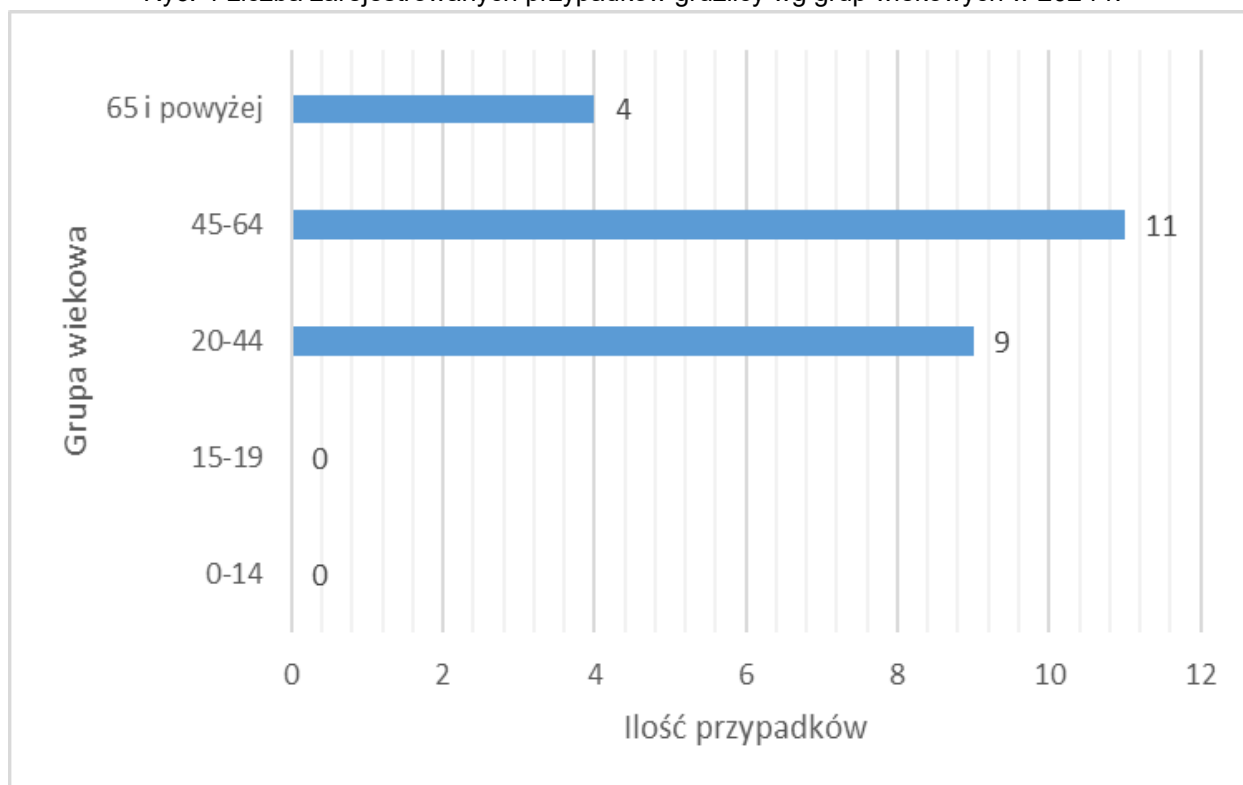
Obecną sytuację epidemiologiczną dotyczącą zachorowań na krztusiec można przypisać kilku czynnikom:

- obecność osób niezaszczepionych lub niekompletnie zaszczepionych
- słabnąca odporność populacyjna (z jednej strony przyczyną takiego stanu rzeczy są skutki ograniczeń związanych z pandemią COVID-19 – stosowane rygorystyczne środki ochrony indywidualnej, izolacja społeczna, zwiększyły wrażliwość na inne patogeny co doprowadziło do obniżenia odporności populacyjnej)
- wzrost migracji ludności (zwiększona turystyka, kryzys migracyjny, konflikty zbrojne)
- mimo stosowania skutecznej szczepionki przeciwko krztuścowi nie daje ona odporności na całe życie, dlatego też starsze dzieci i dorośli są bardziej podatni na zachorowanie
- zniesienie barier po pandemii COVID-19, ograniczenie noszenia masek, zniesienie dystansu społecznego, ułatwiło przenoszenie innych infekcji układu oddechowego

Gruźlica

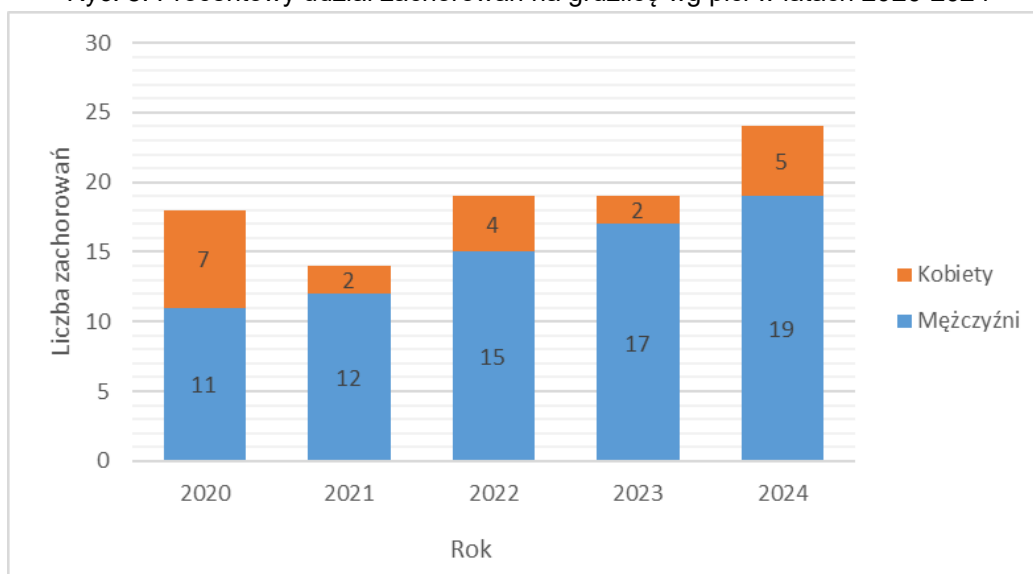
W roku 2024 zarejestrowano **24** nowe zachorowania na gruźlicę (zapadalność 21,15/100 tys. – ryc.6.), otrzymano 1 zgłoszenie dotyczące gruźlicy wielolekoopornej (MDR-TB3), tj. wywołanej przez prątki oporne jednocześnie na izoniazyd i rifampicynę. Nie odnotowano zgonów z powodu tej choroby. Dominującą postacią gruźlicy była gruźlica płuc. Zarejestrowane przypadki gruźlicy dotyczyły głównie osób w grupach wiekowych 20-44 lata oraz 45-64 lata – ryc. 4. W strukturze zachorowań według płci dominowali mężczyźni (79% ogółu zachorowań) – ryc. 5.

Ryc. 4 Liczba zarejestrowanych przypadków gruźlicy wg grup wiekowych w 2024 r.

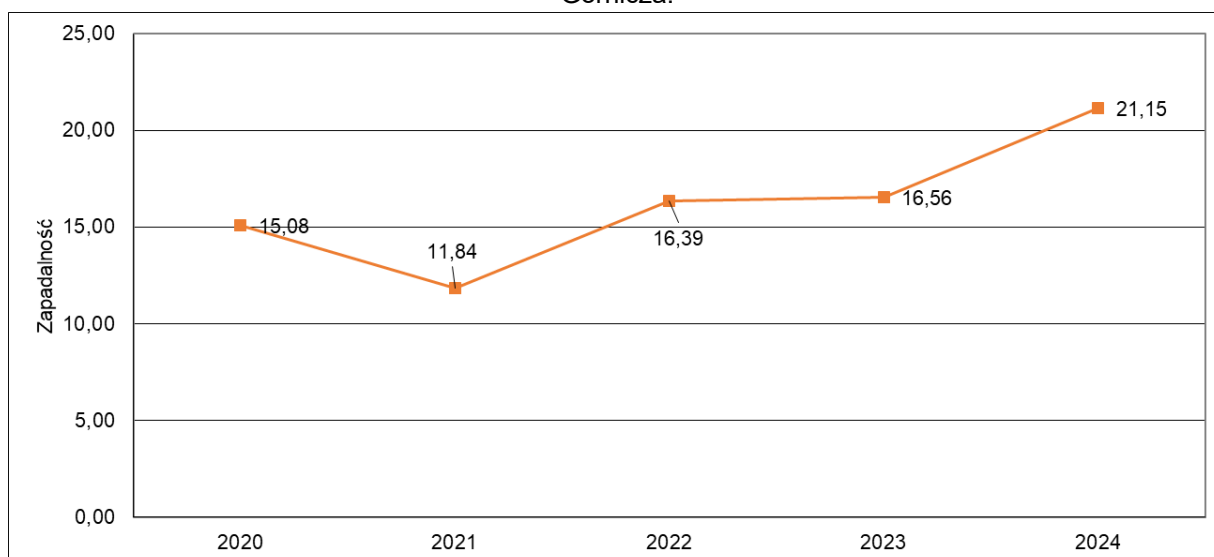

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ryc. 5. Procentowy udział zachorowań na gruźlicę wg płci w latach 2020-2024

Ryc. 6 Zapadalność na 100 tys. mieszkańców na gruźlicę w latach 2020- 2024 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

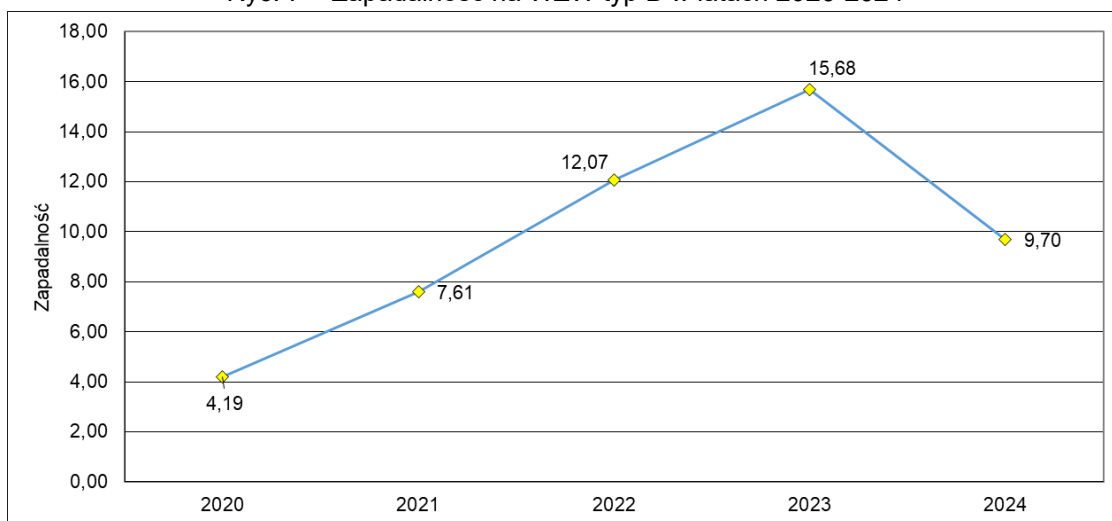
WZW typ B

Zachorowania rozpoznawane były najczęściej przypadkowo (np. podczas pobytu w szpitalu z powodu innej choroby), w postaci przewlekłej. Szczepienie przeciw WZW typu B od prawie 30 lat jest szczepieniem obowiązkowym u noworodków. Wszystkim osobom dotychczas nieuodpornionym, w szczególności osobom chorującym przewlekłe, przygotowującym się do zabiegów operacyjnych i kobietom planującym ciążę, zaleca się uzupełnienie tego szczepienia.

W roku 2024 zarejestrowano 11 przewlekłych zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B (9,70/100 tys.), co stanowi spadek zapadalności w porównaniu do roku 2023 (18 przypadków; 15,68/100 tys.) – ryc. 7. Stwierdzone przypadki przewlekłych zapaleń wątroby wywołanych zakażeniem HBV częściej występowały u kobiet niż u mężczyzn. Najwięcej przypadków zarejestrowano w grupie wiekowej 45-64 lata.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ryc. 7 – Zapadalność na WZW typ B w latach 2020-2024

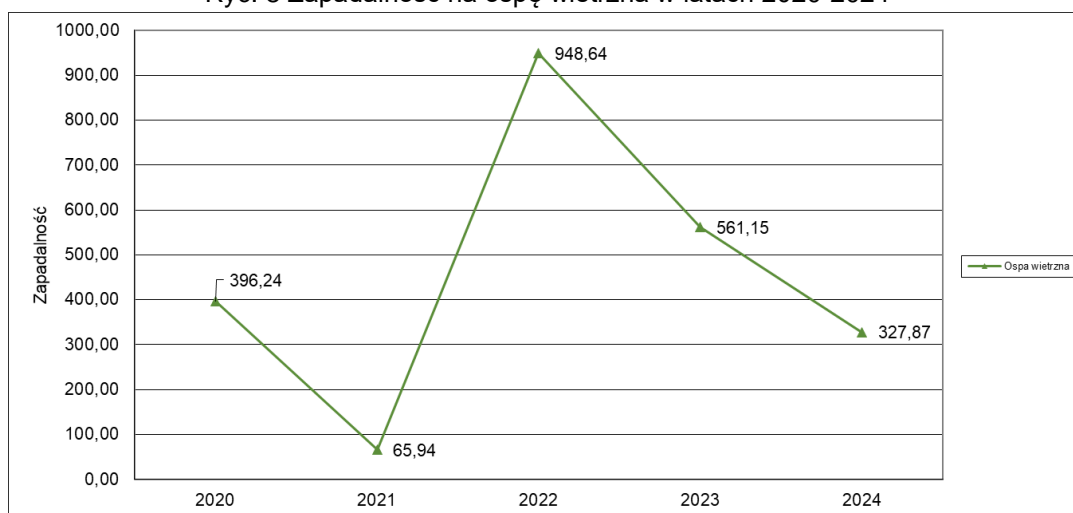

Ospa wietrzna

Ospa wietrzna jest jedną z najczęściej stwierdzanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza chorób zakaźnych wieku dziecięcego. Obowiązek szczepień ochronnych przeciw ospie wietrznej dotyczy dzieci do ukończenia 12 r.ż. z grup ryzyka ciężkiego przebiegu choroby oraz przebywających w żłobkach, klubach dziecięcych, rodzinnych domach dziecka, domach pomocy społecznej etc.

W roku 2024 zarejestrowano **372** zachorowania na ospę wietrzną (zapadalność 327,87/100 tys.), co stanowi spadek zachorowań w porównaniu do roku 2023 (644 zachorowania; zapadalność 561,15/100 tys.) – ryc. 8. Największą liczbę zachorowań odnotowano w przedziałach wiekowych 5-9 lat (141 przypadków) oraz 1-4 lata (127 zachorowań).

Ryc. 8 Zapadalność na ospę wietrzną w latach 2020-2024

Wścieklizna (i zapobieganie wściekliznie u ludzi)

Wścieklizna jest chorobą odzwierzęcą, której można skutecznie zapobiegać poprzez szczepienia ochronne. Wszystkie osoby, które zgłaszają się do lekarza na skutek pokąsania przez zwierzę chore

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

lub podejrzane o zachorowanie na wściekliznę są poddawane profilaktyce poekspozycyjnej (szczepieniom).

W roku sprawozdawczym nie stwierdzono zachorowań na wściekliznę u ludzi. Odnotowano łącznie **16** przypadków potencjalnego narażenia na wściekliznę, z czego do szczepień poekspozycyjnych zakwalifikowano 9 osób (56% wszystkich pogryzień przez zwierzęta)

Szczepienia przeciw wściekliznie w roku 2024

Grupy wiekowe	Płeć		Miejsce narażenia		Kontakt ze zwierzęciem			
	M	K	Miasto	wieś	Kot	Pies	Lis	Inne zwierzę
0-19	0	0	0	0	0	0	0	0
≥20	7	2	9	0	4	3	0	2
Razem	7	2	9	0	4	3	0	2

Zakażenia i zatrucia pokarmowe

Czerwonka bakteryjna (Shigella)

W roku 2024 nie odnotowano żadnego przypadku shigella.

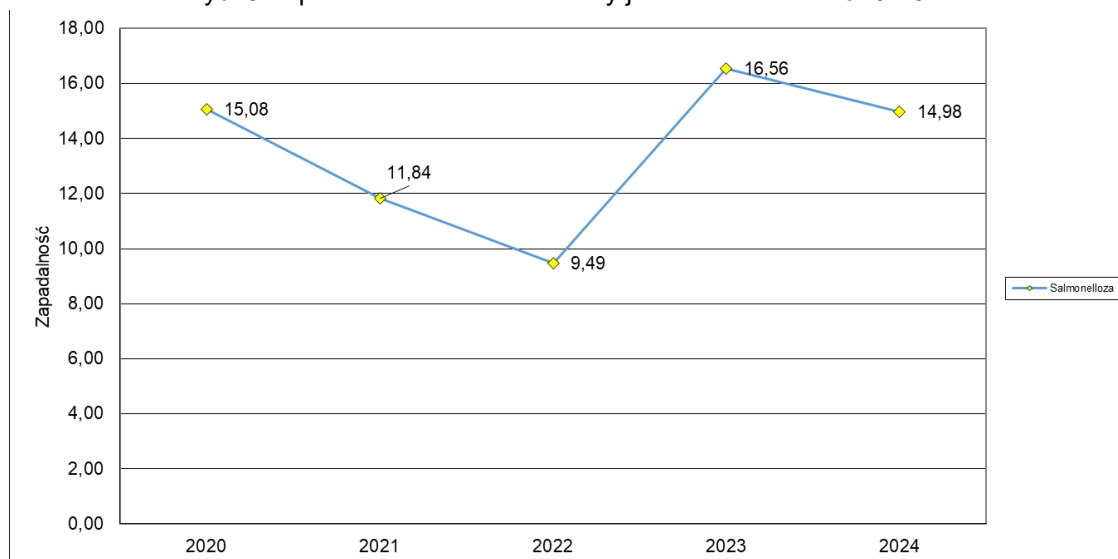
Dury brzuszne i rzekome

W roku sprawozdawczym nie odnotowano przypadków zachorowań na dur brzuszny i dury rzekome.

Salmonellozy jelitowe

W roku 2024 zarejestrowano **17** potwierdzonych przypadków zatruc wywołanych pałeczkami *Salmonella* spp. (14,98/100 tys.). W porównaniu do roku 2023, w którym odnotowano 19 zachorowań (zapadalność 16,56/100 tys.), liczba zatruc nieznacznie spadła – ryc. 9. Przeważały zatrucia wywołane serotypem *Salmonella enteritidis*. Hospitalizacji wymagało 10 osób (59%).

Ryc. 9 Zapadalność na salmonellozy jelitowe w latach 2020-2024

Wirusowe zapalenie wątroby TYPU A (WZW typ A)

Polska jest zaliczana do krajów o niskiej endemiczności WZW typu A, która charakteryzuje się bardzo niską zapadalnością, a jednocześnie dużą podatnością populacji na zakażenie. Sprzyja to łatwemu szerzeniu się infekcji i może prowadzić do szybkich wzrostów zachorowań w krótkim czasie. Do zakażenia wirusem zapalenia wątroby typu A dochodzi najczęściej drogą fekalno-oralną poprzez zanieczyszczoną wodę i żywność.

W roku 2024, podobnie jak w roku ubiegłym nie zarejestrowano zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A.

Ogólna liczba zachorowań na WZW typu A w latach 2020-2024.

ROK	2020	2021	2022	2023	2024
Ilość przypadków	0	0	2	0	0

Ogniska przenoszone drogą pokarmową

W przypadku chorób przenoszonych drogą pokarmową przez ognisko należy rozumieć wystąpienie, w określonych warunkach, zachorowania lub zakażenia u co najmniej 2 osób, spowodowanego tym samym czynnikiem etiologicznym, mającego ze sobą lub ze źródłem zakażenia powiązanie epidemiologiczne. W roku sprawozdawczym sumarycznie zarejestrowano 4 ogniska, co stanowi nieznaczny wzrost w równaniu do roku 2023 (zarejestrowano 3 ogniska).

Czynnikiem etiologicznym w powyższych ogniskach były pałeczki *Salmonella enteritidis*, w jednym ognisku nie ustalono czynnika etiologicznego.

Liczba ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową w latach 2020-2024

ROK	2020	2021	2022	2023	2024
Ilość ognisk	0	2	6	3	4

Choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez bakterie

Kiła

W roku 2024 zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na kiłę (0,88/100 tys.), co stanowi spadek w porównaniu do roku 2023 (7 zachorowań; 6,10/100 tys.) Przypadek został potwierdzony badaniami laboratoryjnymi. W strukturze zachorowań według płci- odnotowano kobietę w przedziale wiekowym 20-44 lata

Rzeżączka

W roku 2024 stwierdzono 1 przypadek rzeżączki (0,88/100 tys.), co stanowi spadek w porównaniu do roku 2023 (6 zachorowań; 5,23/100 tys.). Zachorowanie dotyczyło wyłącznie mężczyzn w przedziale wiekowym 20-44 lata.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Chlamydia

W roku 2024 odnotowano **2** przypadki chlamydioz (1,76/100 tys.), natomiast w roku 2023 nie zarejestrowano przypadków.

Ogólna liczba przypadków chlamydioz, kiły i rzeżączki w latach 2020-2024

	Dąbrowa Górnicza				
	2020	2021	2022	2023	2024
Kiła	3	7	2	7	1
Zapadalność	2,51	5,92	1,72	6,10	0,88
Rzeżączka	0	0	1	6	1
Zapadalność	0,00	0,00	0,86	5,23	0,88
Chlamydie	0	0	3	0	2
Zapadalność	0,00	0,00	2,59	0,00	1,76

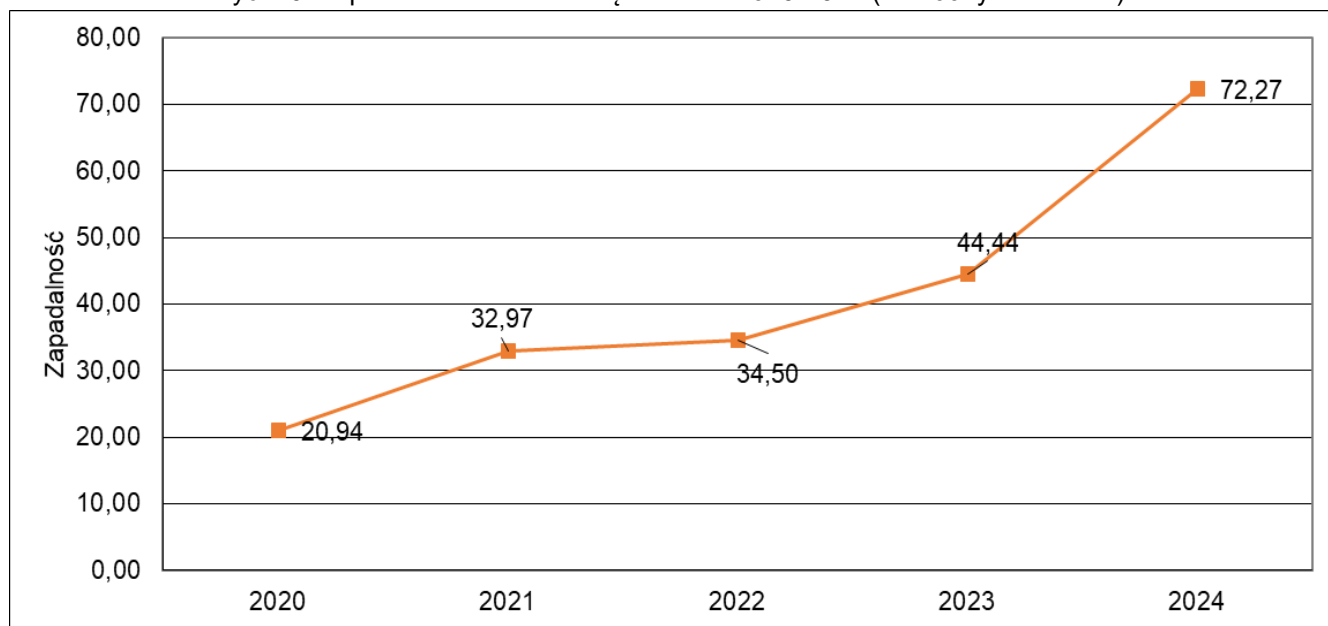
Pozostałe choroby infekcyjne

Borelioza i kleszczowe zapalenie mózgu

Borelioza jest najczęstszą chorobą wektorową przenoszoną przez kleszcze. Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza obserwuje się stały wzrost zapadalności na tę jednostkę chorobową.

W roku 2024 zarejestrowano **82** zachorowania na boreliozę (72,27/100 tys.), co stanowi wzrost w porównaniu do roku 2023 (51 przypadków; 44,44/100 tys.) – ryc. 10. Ze zgromadzonych danych wynika, że do ekspozycji na kleszcze dochodziło najczęściej w ogródkach przydomowych, działkowych oraz w lasach. W strukturze zachorowań przeważały kobiety i mieszkańcy miast.

Ryc. 10. Zapadalność na boreliozę w latach 2020-2024 (na 100 tys. ludności)

Inwazyjne zakażenia *neisseria meningitidis*

Jak wynika z danych epidemiologicznych za lata 2020-2024 – infekcje dwóinką *Neisseria meningitidis*, wywołujące ciężkie zakażenia inwazyjne, występują na terenie miasta Dąbrowa Górnicza sporadycznie, każdy przypadek podejrzenia zakażenia meningokokowego jest wskazaniem do intensywnej antybiotykoterapii i natychmiastowego wdrożenia przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej działań ograniczających ryzyko transmisji zakażenia. Kluczowe w tym zakresie jest jak najszybsze zidentyfikowanie osób z najbliższego otoczenia chorego i wdrożenie wobec nich chemioprophylaktyki.

W roku 2024 nie zarejestrowano przypadków zakażeń o etiologii *Neisseria meningitidis*

Ospa małopía

W związku z wybuchami lokalnych ognisk epidemicznych w krajach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (UE/EOG), 31 maja 2022 r. ospa małopía została objęta przepisami o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

Na terenie nadzorowanym przez PPIS w Dąbrowie Górniczej, nie odnotowano potwierdzonych przypadków zachorowań.

Grypa i infekcje grypopodobne

Zgłaszalność i rejestracja ww. jednostki chorobowej w 2024 roku różniła się od schematu obowiązującego w latach minionych. Powodem zmian była nowelizacja przepisów prawnych w ww. obszarze. Do lipca 2023 roku lekarze zgłaszali wszystkie przypadki zachorowań na grypę i infekcje grypopodobne w oparciu o objawy kliniczne – niezależnie od wykonania u chorego testów diagnostycznych potwierdzających zachorowanie. Po wprowadzeniu zmian do organów Inspekcji Sanitarnej zgłaszane są jedynie przypadki zachorowań potwierdzone szybkim testem antygenowym bądź testem molekularnym PCR. W poprzednim roku sprawozdawczym do lipca 2023 zgłoszono **8158** zachorowań grypopodobnych, natomiast od miesiąca sierpnia 2023 odnotowano **20** zachorowań potwierdzonych szybkim testem antygenowym.

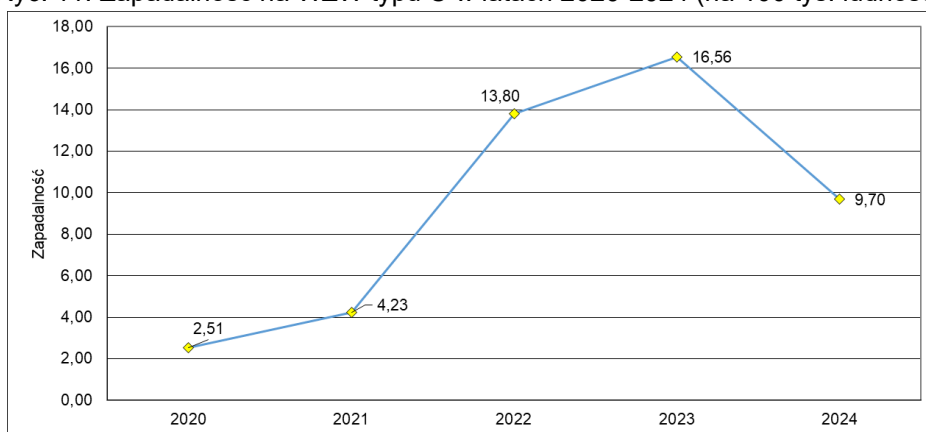
W 2024 r. zgłoszono **1011** przypadków grypy zdiagnozowanej szybkim testem antygenowym oraz **9** przypadków zachorowań na grypę potwierdzoną badaniem molekularnym (PCR). Spośród przebadanych w kierunku grypy pacjentów **56** chorych wymagało hospitalizacji.

Wirusowe zapalenie wątroby typ C

W roku 2024 zarejestrowano **11** przewlekłych zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C (9,70/100 tys.), co stanowi spadek w porównaniu do roku 2023, w którym odnotowano **19** przypadków (16,56/100 tys.) – ryc. 11. Zachorowania odnotowano w następujących grupach wiekowych: 20-44 lata – 3 przypadki, 45-64 lata- 7 przypadków oraz 65 lat i powyżej- 1 przypadek. Zachorowania częściej występowały u kobiet niż u mężczyzn.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ryc. 11. Zapadalność na WZW typu C w latach 2020-2024 (na 100 tys. ludności)

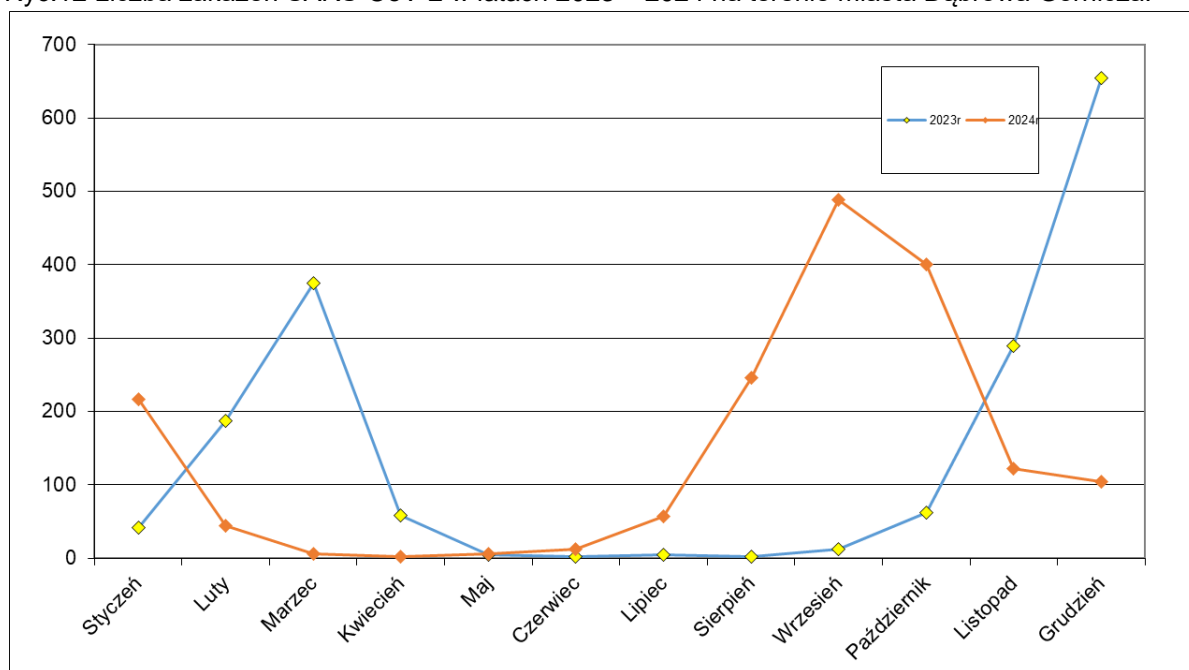
COVID-19

W 2024 roku w mieście Dąbrowa Górnicza odnotowano nieznaczny wzrost zachorowań na Covid 19 – z **1697** przypadków odnotowanych w 2023 do **1706**.

Zapadalność wyniosła 1503,61 na 100 tys. mieszkańców. Szczyt zachorowań zaobserwowano w miesiącach sierpień–październik. Najmniej zachorowań wystąpiło w miesiącach marzec–czerwiec ryc.12.

W omawianym roku sprawozdawczym, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej odnotował 1 ognisko epidemiczne wywołanych wirusem SARS-CoV-2.

Ryc.12 Liczba zakażeń SARS-CoV-2 w latach 2023 – 2024 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Nadzór nad zakażeniami szpitalnymi i drobnoustrojami alarmowymi

Kwestie nadzoru nad zakażeniami szpitalnymi i drobnoustrojami alarmowymi w podmiotach leczniczych wykonujących działalność w rodzaju świadczenia szpitalne zostały kompleksowo uregulowane w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Nakładają one na kierowników tych podmiotów obowiązek wdrożenia i zapewnienia funkcjonowania

systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, w tym monitorowania i rejestracji zakażeń oraz niezwłocznego zgłaszania organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej epidemicznych wzrostów liczby zakażeń szpitalnych.

Rzetelne i terminowe raportowanie przez podmioty lecznicze informacji o zakażeniach szpitalnych i drobnoustrojach alarmowych pozwala Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu na bieżąco monitorować sytuację epidemiologiczną szpitala oraz podejmować adekwatnych działania zapobiegawcze.

Według przekazanych raportów końcowych z wygaszenia ogniska epidemicznego zespoły kontroli zakażeń szpitalnych podejmowały działania, mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się ogniska epidemicznego. Prowadzono dochodzenia epidemiologiczne mające na celu wykrycie źródła zakażenia oraz określenie liczby osób narażonych. Podejmowane czynności, zgodnie z obowiązującymi procedurami i standardami prowadziły do szybkiego wygaszenia ogniska. W Zagłębiowskim Centrum Onkologii w Dąbrowie Górniczej w roku 2024 odnotowano 1 ognisko wywołane przez wirus grypy typ A. Z informacji uzyskanych z raportów wynika, iż ogółem zachorowało 6 pacjentów oraz 2 osoby z personelu. Drugie ognisko odnotowano w Nefrolux Oddział Nefrologiczny wywołane przez wirusa SARS-CoV-2. Z otrzymanego raportu wynika, iż ogółem zachorowało 3 pacjentów.

Szczepienia ochronne

W 2024 r. PPIS w Dąbrowie Górniczej prowadził nadzór nad 27 punktami szczepień przeprowadzając łącznie 47 kontroli w zakresie realizacji szczepień ochronnych.

Zgodnie z polskim prawem i Programem Szczepień Ochronnych obowiązkowe szczepienia realizowane są u dzieci i młodzieży od 1 do 19 roku życia. W ww. punktach szczepień wykonywane są również tzw. szczepienia zalecane (dobrowolne) niefinansowane z budżetu Ministra Zdrowia np. przeciwko grypie.

Obowiązek poddawania się szczepieniom dotyczy nie tylko obywateli polskich, ale wszystkich osób przebywających na terenie naszego kraju powyżej 3 miesięcy. Szczepienia wykonywane są przez pielęgniarki posiadające specjalistyczny kurs kwalifikacyjny. Przed szczepieniem przeprowadzane jest przez lekarza badanie kwalifikacyjne w celu wykluczenia przeciwwskazań do wykonania szczepienia. Fakt zaszczepienia zostaje odnotowany w dokumentacji pacjenta (karcie uodpornienia, książeczce szczepień, historii choroby). Pod koniec roku 2020 roku, wprowadzono również e-Karty Szczepień umożliwiające prowadzenie elektronicznej dokumentacji szczepień przeciw zakażeniu SARS-CoV-2, a od 1 września 2021 r. również dokumentację szczepień przeciw grypie. Szczepienia wykonywane są wyłącznie sprzętem jednorazowego użytku. Po zużyciu sprzęt jest zabezpieczony i przekazywany firmie utylizacyjnej zgodnie z podpisaną umową. Placówki wykonujące szczepienia ochronne przestrzegają zasad tzw. łańcucha chłodniczego przy transporcie i przechowywaniu preparatów szczepionkowych. Transport szczepionek ze stacji sanitarno-epidemiologicznej odbywa się w termotorbach z wkładami chłodzącymi. W punktach szczepień przeprowadza się również szczepienia zalecane, niefinansowane z budżetu państwa, szczepionkami zakupionymi w aptece i dostarczonymi przez pacjenta. W takim przypadku osoba wykonująca szczepienie przed podaniem preparatu upewnia się, czy szczepionka była transportowana z zachowaniem łańcucha chłodniczego. Fakt ten odnotowany jest w dokumentacji pacjenta. Zakłady opieki zdrowotnej prowadzą rejestr rotacji kart uodpornienia, na podstawie których sporządzane są kwartalne sprawozdania. W placówkach medycznych wykonujących szczepienia ochronne opracowane są procedury dotyczące transportu, przechowywania oraz wykonywania szczepień ochronnych. W PSSE w Dąbrowie Górniczej funkcjonuje Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS). Zapewnia on

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

w jednolity obieg dokumentacji dotyczącej realizacji szczepień ochronnych, usprawnia obrót preparatami szczepionkowymi. Placówki rozliczają się w systemie kwartalnym z ilości zużytych szczepionek finansowanych z budżetu państwa, dystrybuowanych przez inspekcję sanitarną, a raz w roku przekazują sprawozdanie z wykonanych szczepień ochronnych (MZ-54). Analiza roczna uwzględnia stan zaszczepienia przeciwko chorobom zakaźnym dzieci i młodzieży w poszczególnych rocznikach szczepienia grup ryzyka oraz szczepienia zalecane. Poziom zaszczepienia jest bardzo ważnym, miernikiem stanu zdrowia populacji, co uzasadnia potrzebę rzetelnego monitorowania stanu uodpornienia populacji dzieci i młodzieży na nadzorowanym terenie. Szczepienia ochronne to jedna z najskuteczniejszych, a czasem jedyna forma zapobiegania chorobom zakaźnym. Powszechny obowiązek szczepień zapewnia ochronę zarówno osobom zaszczepionym, jak i niezaszczepionym (tzw. odporność środowiskowa).

Realizacja szczepień ochronnych w 2024 r.

W 2024 r. w mieście Dąbrowa Górnicza szczepienia wykonywane były zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych a wykonawstwo szczepień we wszystkich rocznikach było na porównywalnym poziomie w stosunku do poprzedniego roku:

- dzieci w pierwszym roku życia – szczepienia pierwotne przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi zaszczepiono - 62,26% przeciwko poliomyelitis – zaszczepiono 62,08%
- dzieci w pierwszym roku życia – szczepienia pierwotne przeciwko *Haemophilus influenzae* typ b – zaszczepiono 62,08%
- dzieci w pierwszym roku życia – szczepienia przeciwko zakażeniom wywołanych przez rotawirusy – zaszczepiono 64,72%
- dzieci w pierwszym roku życia – szczepienia przeciwko *Streptococcus pneumoniae* – zaszczepiono 66,23%
- dzieci w pierwszym roku życia – szczepienia pierwotne i uzupełniające przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typ B (WZW typ B) – zaszczepiono 87,55%.
- dzieci w pierwszym roku życia – szczepienia podstawowe przeciw gruźlicy – zaszczepiono 97,17%
- dzieci w drugim roku życia – szczepienia pierwotne i uzupełniające błonicy, tężcowi, krztuścowi i *Haemophilus influenzae* typ b – zaszczepiono 95,31%, poliomyelitis - zaszczepiono 95,49%
- dzieci w drugim roku życia – szczepienia pierwotne i uzupełniające przeciwko *Streptococcus pneumoniae* – zaszczepiono 91,49%
- dzieci w drugim roku życia - szczepienia pierwotne i uzupełniające przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typ B (WZW typ B) – zaszczepiono 95,66%
- dzieci w drugim roku życia – szczepienia podstawowe przeciw gruźlicy – zaszczepiono 98,78%
- dzieci w drugim roku życia – szczepienia podstawowe przeciw odrze, śwince i różyczce – zaszczepiono 77,78%
- dzieci w 6 roku życia – szczepienie I przypominające przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi zaszczepiono 50,76%, przeciwko poliomyelitis – zaszczepiono 50,87%
- dzieci w 6 roku życia – szczepienie przypominające przeciw odrze, śwince i różyczce – zaszczepiono 50,32%

Wykonawstwo szczepień przypominających u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym:

- młodzież w 14 roku życia – szczepienie II przypominające błonicy, tężcowi, krztuścowi – zaszczepiono 63,73%
- młodzież w 19 roku życia – szczepienie III przypominające błonicy, tężcowi – zaszczepiono 55,26%

Niepożądane odczyny poszczepienne

Zgodnie z przyjętą definicją, NOP to niepożądany objaw chorobowy pozostający w związku czasowym z wykonanym szczepieniem ochronnym. Objawy te mogą mieć bardzo szerokie spektrum – od łagodnych, jak np. gorsze samopoczucie aż do rzadkich charakteryzujących się dużym nasileniem objawów - NOP poważny, a nawet zagrażających życiu - NOP ciężki. Rodzaje niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz szczegółowe kryteria ich rozpoznawania, zgłaszania i rejestrowania na potrzeby nadzoru epidemiologicznego zostały szczegółowo uregulowane w przepisach prawa.

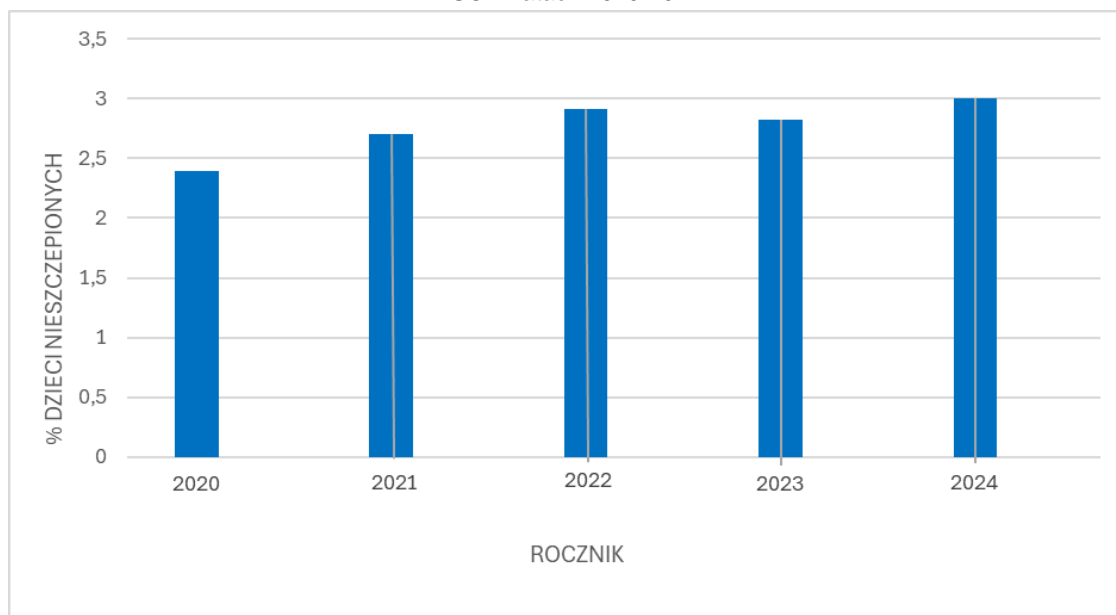
W 2024 wśród mieszkańców Dąbrowy Górniczej zarejestrowano **21** niepożądanych odczynów poszczepiennych, w tym **19** o charakterze łagodnym, **1** o charakterze ciężkim oraz **1** o charakterze poważnym.

Żaden niepożądany odczyn poszczepienny nie wystąpił w wyniku nieprawidłowego przechowywania lub błędnego podania szczepionki.

Nadzór nad realizacją programu szczepień ochronnych

W roku sprawozdawczym, podobnie jak w minionym nastąpił nieznaczny wzrost liczby rodziców/opiekunów prawnych uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych u swoich dzieci, jak i liczby dzieci, u których obowiązek ten nie został zrealizowany (ryc. 13)

Ryc. 13. Liczba dzieci i młodzieży w wieku 0-19 lat, u których nie zrealizowano obowiązku szczepień ochronnych w ramach PSO w latach 2020-2024

ROCZNIK	% DZIECI NIESZCZEPIONYCH
2020	2,39
2021	2,7
2022	2,91
2023	2,82
2024	3

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Z analizy informacji zawartych w raportach o przypadkach niewykonania obowiązkowych szczepień ochronnych przekazywanych przez nadzorowane podmioty lecznicze wynika, że jako przyczyny odmów szczepień wskazuje się m.in. wpływ ruchów antyszczepionkowych, obawę przed niepożądanymi odczynami poszczepiennymi. Zdecydowana grupa rodziców nie podaje przyczyny nieszczepienia swoich dzieci

Nie ulega wątpliwości, że szczepienia są obecnie najskuteczniejszą metodą przeciwdziałania wielu chorobom zakaźnym. Efektem ich stosowania jest redukcja zachorowań na gruźlicę, krztusiec, błonicę, tężec, wirusowe zapalenie wątroby typu B, odrę, świnkę i różyczkę. Tzw. kalendarzem szczepień objęte są w Polsce dzieci i młodzież od momentu urodzenia aż do 19 r.ż. Poziom zaszczepienia populacji poddawany jest w corocznej ocenie na podstawie informacji o liczbie kart uodpornienia przechowywanych w podmiotach leczniczych oraz liczby podanych dawek szczepionek w poszczególnych kohortach urodzeniowych (wartości liczbowe w rocznikach stanowią szacunkową wartość ze względu na miesiąc urodzenia dziecka w roku kalendarzowym i związanej z tym konieczności przeniesienia szczepień na rok następny oraz ze względu na uzależnienie wykonania szczepienia od daty wskazanej przez personel w podmiocie leczniczym). Należy przy tym zaznaczyć, że wysoki poziom uodpornienia, gwarantujący z jednej strony bezpieczeństwo osób szczepionych, z drugiej zaś uzyskanie odporności populacyjnej, zależą od wykonania pełnego cyklu szczepienia przewidzianego dla danej jednostki chorobowej. Brak zgody rodziców na szczepienie przyczynia się do zmniejszenia odporności zbiorowiskowej (populacyjnej) zapewniającej ochronę przed chorobami zakaźnymi.

W roku 2024 w stosunku do rodziców/opiekunów prawnych podejmowane były działania mające na celu zrealizowanie obowiązku zaszczepienia dzieci. PPIS wystosował **78** upomnień oraz **158** wezwań do wykonania szczepienia do rodziców nierealizujących obowiązku szczepień dzieci.

II. PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

Szpital

W 2024 r. na terenie miasta Dąbrowa Górnicza funkcjonowały:

- Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza;
- filia szpitala Nefrolux,
- filia szpitala Polsko-Amerykańskie Kliniki Serca

Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza Dąbrowie Górniczej przy ul. Szpitalnej oraz przy ul. Krasińskiego 43

W 2024 r. przeprowadzono **11** kontroli sanitarnych, w tym:

- **5** planowych dotyczących oceny stanu sanitarno-higienicznego w tym dekontaminacji narzędzi i powierzchni, wykonawstwa szczepień ochronnych i postępowania z preparatami szczepionkowymi, postępowania z odpadami medycznymi, postępowania ze zwłokami, wykonywania działań profilaktycznych w zakresie ograniczenia występowania bakterii *Legionella* sp. w sieci wodociągowej oraz w instalacji wentylacyjnej i klimatyzacji; 1 kontrola sanitarna w zakresie oceny stanu sanitarno - technicznego obiektu, poboru posiłku obiadowego do badań laboratoryjnych oraz teoretycznej oceny sposobu żywienia pacjentów oraz oceny sposobu żywienia pacjentów w ramach "Programu oceny żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

na podstawie jadłospisów", w oparciu o wytyczne oraz arkusz oceny dekadowej jadłospisów Głównego Inspektora Sanitarnego - dieta podstawowa,

- 5 kontroli ponadplanowych (w tym 1 kontrola sprawdzająca usunięcie nieprawidłowości 1 dotycząca oceny stanu sanitarnego wybranych oddziałów, 1 w związku z wystąpieniem ogniska epidemicznego, 1 w zakresie oceny centralnej sterylizatorni, 1 w zakresie oceny bloku operacyjnego)

W czasie prowadzonych kontroli szczególną uwagę zwracano na zagadnienia dotyczące przestrzegania procedur sanitarno-higienicznych oraz organizacji i wykonawstwa szczepień obowiązkowych, osób narażonych w sposób szczególny na zakażenia. W toku czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości dot. niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń Oddziału Psychiatrycznego w związku z powyższym wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości.

Ponadto stwierdzono nieterminowe zgłoszenie ogniska epidemicznego. W związku z powyższym nałożono mandat karny.

Przeprowadzono 1 kontrolę w bloku żywienia, która dotyczyła oceny stanu sanitarno-technicznego obiektu – kuchni oraz przyległych pomieszczeń - nie wykazano nieprawidłowości. Obejmowała pobór posiłku obiadowego do badań laboratoryjnych oraz teoretycznej oceny sposobu żywienia pacjentów, a także oceny sposobu żywienia pacjentów w ramach "Programu oceny żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów", w oparciu o wytyczne oraz arkusz oceny dekadowej jadłospisów Głównego Inspektora Sanitarnego - dieta podstawowa. W ramach w/w programu, uzyskana liczba punktów pozwoliła na zakwalifikowanie dekady jako zadawalającej. Analiza wykazała znaczącą poprawę sposobu żywienia, szczególne znaczenie miało wprowadzenie dodatkowych posiłków oraz zwiększenie udziału warzyw i owoców w jadłospisach, na co wpływ miało przystąpienie przez placówkę do pilotażowego programu „Dobry posiłek w szpitalu”, wprowadzonego przez Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 września 2023 r. dotyczącego edukacji żywieniowej oraz poprawy jakości żywienia w szpitalach. Natomiast w związku z przeprowadzonym badaniem laboratoryjnym i oceną teoretyczną sposobu żywienia pacjentów, wydano indywidualne zalecenia, które przesłano do dyrekcji placówki. Wykazano duże różnice pomiędzy wartością energetyczną oznaczoną laboratoryjnie, a teoretyczną (deklarowaną) oraz zalecaną normą żywienia. Zwrócono dodatkowo uwagę na niespójności i duże różnice gramatury pobranego posiłku obiadowego wydawanego przez personel medyczny na terenie oddziału, a ilością deklarowaną – zakładaną do wydania przez kuchnię centralną, co miało wpływ na powyższe wyniki. Zalecono przeprowadzenie szkolenia przypominającego skierowanego do personelu wydającego posiłki oraz zwiększenie nadzoru nad procesem porcjowania i wydawania posiłków zarówno na terenie kuchni, jak i oddziałach, celem zachowania przyjętej przez dział żywienia szpitala kaloryczności posiłków serwowanych pacjentom.

Nefrolux Lucjan Sobieraj Wojciech Kamiński sp. Jawna

W 2024 r. przeprowadzono: 4 kontrole planowe w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego obiektu, działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń, realizacji szczepień zalecanych i sposobu postępowania z preparatami szczepionkowymi oraz 1 kontrolę wydawalni posiłków dla pacjentów. Przeprowadzono również 2 kontrole ponadplanowe w związku z wystąpieniem ogniska epidemicznego SARS-CoV-2, wykonywania działań profilaktycznych w zakresie ograniczenia występowania bakterii Legionella sp. w sieci wodociągowej oraz w instalacji wentylacyjnej i klimatyzacji; oraz 1 kontrolę tematyczną na terenie wydawalni posiłków dla pacjentów.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W trakcie czynności kontrolnych zwracano szczególną uwagę na zagadnienia dotyczące przestrzegania procedur sanitarno-higienicznych w tym postępowania z odpadami medycznymi oraz bielizną szpitalną. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości. W wydawalni posiłków Oddziału Nefrologicznego przeprowadzono 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie nakazów wynikających z decyzji administracyjnej wydanej w 2023 r., w trakcie której stwierdzono ich realizację w całości. Dodatkowo przeprowadzono 1 kontrolę tematyczną dotyczącą oceny bieżącego stanu sanitarno – higienicznego wydawalni posiłków. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Nie przeprowadzono oceny w oparciu o wytyczne GIS ze względu na zastosowane modyfikacje diety podstawowej zgodnie z jednostkami chorobowymi leczonymi w wyspecjalizowanej placówce medycznej. Zweryfikowano sposób żywienia zgodnie z zasadami zdrowego żywienia.

Polsko – Amerykańskie Kliniki Serca

W roku sprawozdawczym przeprowadzono **2** kontrole planowe w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego obiektu i działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń. Przeprowadzono **2** kontrole ponadplanowe w zakresie oceny stanu sanitarnego pomieszczeń bloku operacyjnego, oraz wykonywania działań profilaktycznych w zakresie ograniczenia występowania bakterii *Legionella* sp. w sieci wodociągowej oraz w instalacji wentylacyjnej i klimatyzacji; oraz 2 kontrole sanitarne na terenie wydawalni posiłków dla pacjentów.

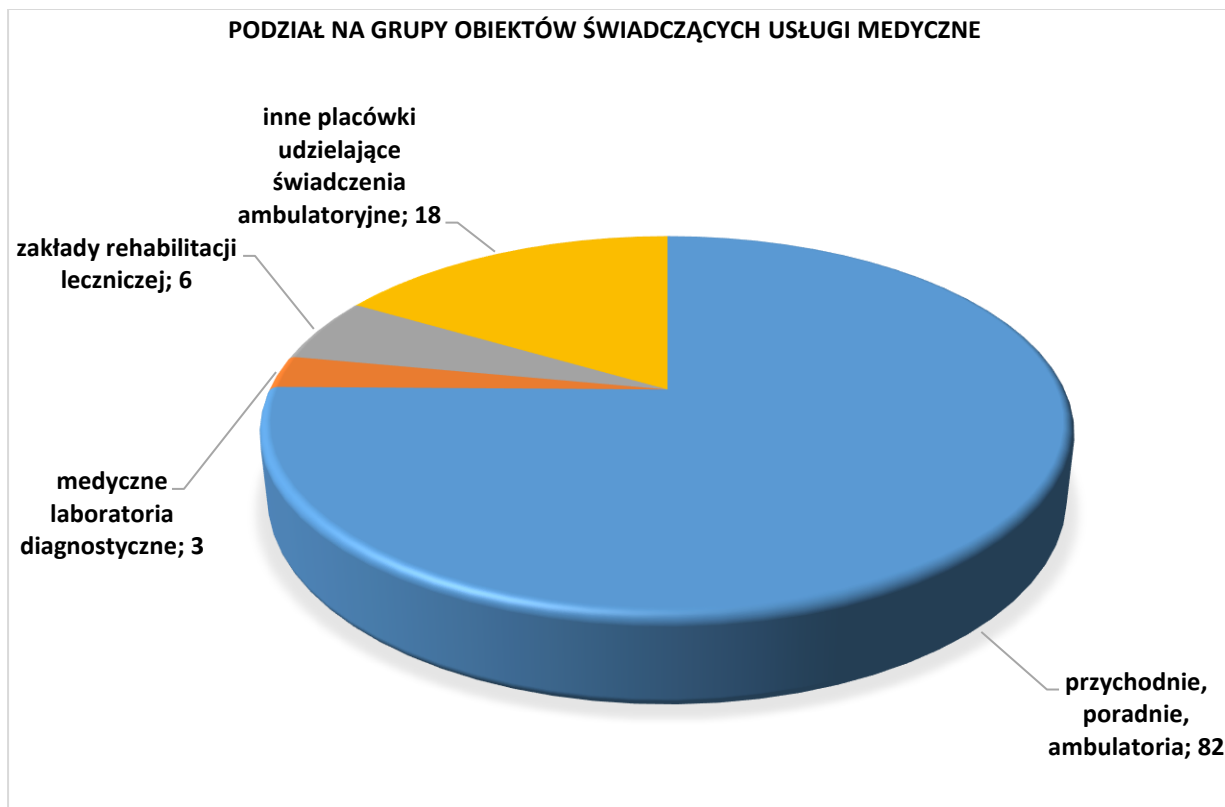
W ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego zwracano szczególną uwagę na zagadnienia dotyczące przestrzegania procedur sanitarno-higienicznych w tym postępowania z odpadami medycznymi oraz bielizną szpitalną. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Dodatkowo przeprowadzono 1 kontrolę tematyczną dotyczącą oceny bieżącego stanu sanitarno – higienicznego wydawalni posiłków, nie stwierdzając nieprawidłowości w tym zakresie. Nie przeprowadzono oceny w oparciu o wytyczne GIS ze względu na zastosowane modyfikacje diet podstawowych zgodnie z jednostkami chorobowymi leczonymi w placówce. Zweryfikowano sposób żywienia zgodnie z zasadami zdrowego żywienia. Dodatkowo przeprowadzono 1 kontrolę dotyczącą zatwierdzenia dodatkowej działalności zakładu. Wydano decyzję w zakresie zgodnym ze złożonym wnioskiem o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Pozostałe podmioty lecznicze

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej znajdowały się następujące podmioty lecznicze udzielające ambulatoryjnie świadczeń zdrowotnych:

- **82** przychodni, poradni, ambulatoriów;
- **3** medyczne laboratoria diagnostyczne;
- **6** zakładów rehabilitacji leczniczej;
- **18** innych placówek udzielających świadczenia ambulatoryjne.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Wśród zewidencjonowanych podmiotów działalności leczniczej przeprowadzono w minionym roku 197 kontroli w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego.

Wydano 3 decyzji administracyjnych w zakresie niewłaściwego postępowania z odpadami medycznymi, niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla pracowników oraz braku posiadania stosownej dokumentacji dotyczącej narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne, nałożono 2 mandaty karne za nieprawidłową gospodarkę odpadami medycznymi.

Podmioty lecznicze funkcjonujące jako praktyki zawodowe

Kontrole przeprowadzane były w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego, realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń w tym postępowania z odpadami medycznymi, zaopatrzenia w środki ochrony indywidualnej, oceny warunków dezynfekcji i sterylizacji narzędzi wielorazowego użycia. Przeprowadzone kontrole wykazały, że praktyki lekarskie i pielęgniarskie posiadają wyposażenie (preparaty dezynfekcyjne, środki ochrony osobistej, narzędzia i urządzenia) umożliwiające bezpieczne wykonywanie świadczeń medycznych.

Stwierdzić można, że świadczenia medyczne w praktykach lekarskich i pielęgniarskich na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej, udzielane były na właściwym poziomie higieniczno-sanitarnym.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w obszarach objętych kontrolą.

Według ewidencji na dzień 31.12.2024 r na terenie miasta zarejestrowanych było **98** lekarskich praktyk zawodowych, skontrolowano **41** z nich, nie stwierdzając nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego.

III. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI

Jak definiuje Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), bezpieczeństwo żywności odnosi się do zapewnienia, że żywność nie spowoduje szkody dla konsumenta, gdy jest przygotowywana i/lub spożywana zgodnie z przeznaczeniem. Ustawodawstwo dotyczące bezpieczeństwa żywności jest bardzo silnie zharmonizowane na poziomie Unii Europejskiej i stanowi jeden z filarów ochrony zdrowia. Każdy obywatel ma prawo wiedzieć, w jaki sposób żywność, którą jest produkowana, przetwarzana, pakowana, etykietowana i sprzedawana. Zasadą przewodnią jest stosowanie zintegrowanego podejścia od pola do stołu obejmującego wszystkie sektory łańcucha żywnościowego. Państwowa Inspekcja Sanitarna (PIS) jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia. Do głównych zadań sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest głównie nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w szczególności dotyczących:

- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności,
- warunków żywienia zbiorowego,
- nadzoru nad jakością zdrowotną żywności,
- warunków produkcji i obrotu przedmiotami użytku materialnymi i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, oraz wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi.

Bezpieczeństwo i zdrowie konsumenta to priorytet, stąd też nadzór nad bezpieczeństwem żywności prowadzony jest w sposób skoordynowany. O bezpieczeństwie produktu mówimy wtedy, gdy brak w nim jakichkolwiek zanieczyszczeń chemicznych, biologicznych czy fizycznych.

Ogólna ocena stanu sanitarnego Miasto Dąbrowa Górnicza

Działalność kontrolno-represyjna.

PPIS w Dąbrowie Górniczej w roku 2024 wydał:

- 46 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 8 decyzji wygaśnięcia postępowania,
- 6 decyzje zmieniających termin wykonania nakazów,
- 139 decyzji wygaszających dotyczących likwidacji działalności,
- 114 decyzji dotyczących zatwierdzenia zakładu i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- 3 decyzje warunkowe,
- 35 decyzji dotyczących rozszerzenia zakresu prowadzonej działalności,
- 38 decyzji umarzających postępowanie,
- 24 innych decyzji,
- 156 decyzji płatniczych,
- 18 decyzji płatniczych związanych z importem.

W roku 2024 w ewidencji zarejestrowanych było 1227 zakładów. We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 666 kontroli sanitarnych, w tym 7 kontroli w obiektach nie podległych PPIS w Dąbrowie Górniczej oraz 18 kontroli granicznych.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 227 próbek (w tym 220 próbek żywności, w tym 1 próbkę posiłku obiadowego, który pobrano w szpitalu, 5 próbek sanitarnych,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

2 próbki materiałów do kontaktu z żywnością). W 2024 r. zdyskwalifikowano 7 próbek, które pobrano z zakładów położonych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza. W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowania administracyjne. Wydano 46 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 46 mandatami karnymi na łączną kwotę 12050,00 PLN. Ponadto przeprowadzono 7 kontroli w zakładach, które nie były pod bezpośrednim nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej.

Liczba obiektów objętych nadzorem w 2024

Obiekty ogółem	1227
Zakłady produkcji żywności	50
Obiekty obrotu żywnością	727
w tym: środki transportu żywności	79
Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	271
w tym: zakłady małej gastronomii	184
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	149
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	6
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	24

Zakłady produkcji żywności

W roku 2024 w ewidencji było 50 zakładów z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 19. Negatywnie oceniono 2 zakłady (tj.10,5%): za stwierdzony jednocześnie zły stan techniczny i brak utrzymania czystości i porządku –1 zakład (tj.5,2%), za stwierdzony zły stan techniczny 1 zakłady (5,2%).

Stan sanitarny zakładów produkujących żywność w roku 2024

Lp.	Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2024 roku		
		Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
1	Wytwórnice lodów	1	0	0
2	Automaty do lodów	2	0	0
4	Piekarnie	4	1	25
5	Ciastkarnie	5	0	0
6	Przetwórnice owocowo-warzywne	0	0	0
7	Wytwórnice napojów bezalkoholowych	1	0	0
10	Zakłady garmażeryjne	2	0	0
11	Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	1	0	0
12	Wytwórnia wyrobów cukierniczych	0	0	0
13	Wytwórnice koncentratów spożywczych	0	0	0

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

14	Wytwórnice suplementów diety	0	0	0
15	Wytwórnice substancji dodatkowych	0	0	0
16	Producenci żywności w warunkach domowych	1	0	0
16	Inne wytwórnice żywności	1	0	0
	Obiekty ogółem	19	1	5,2

Do uchybień najczęściej występujących należały:

- brak zachowania czystości podczas produkcji,
- nieprawidłowy stan techniczny ścian i sufitów, podłóg, drzwi, urządzeń chłodniczych,
- brak prawidłowo prowadzonej kontroli wewnętrznej w zakładzie w obszarach zabezpieczenia przed szkodnikami.

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2024 skontrolowano 264 z 727 prowadzących działalność handlową na terenie objętym nadzorem. Zły stan sanitarny stwierdzono w 15 obiektach, co stanowi 5,6%.

Negatywnie oceniono:

- za niedostateczne warunki techniczne – 16 obiektów (tj. 6%),
- za niezachowanie bieżącej higieny – 8 obiektów (tj. 3%),
- za zły stan techniczny i higieniczny – 7 obiekty (2,6%).

Stan sanitarny obiektów obrotu żywnością w roku 2024

Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2024 roku		
	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Sklepy spożywcze	169	15	8,8
Kioski spożywcze	31	0	0
Apteki	18	0	0
Magazyny hurtowe	11	0	0
Obiekty ruchome i tymczasowe	16	0	0
Środki transportu	7	0	0
Inne obiekty obrotu żywnością	12	0	0
Obiekty ogółem	264	15	5,6

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu technicznego należały:

- brudne ściany, sufity, podłogi;
- brak prawidłowo prowadzonej kontroli wewnętrznej w obszarze odpadów.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Obrót żywnością w systemie targowiskowym, obnośnym i obwoźnym.

Pod nadzorem PSSE w Dąbrowie Górniczej znajduje się 1 targowisko oraz 3 mniejsze place handlowe. Na targowisku i placach handlowych przeprowadzono ogółem 40 kontroli, w tym na targowisku przeprowadzono 14 kontroli, tym w kioskach sprzedających mięso 7 kontroli oraz 7 kontroli w kioskach sprzedających inne środki spożywcze. Na placach targowych przeprowadzono 26 kontroli. W miejscach tych zwracano szczególnie uwagę na jakość warzyw, owoców, mięsa oraz wędlin wprowadzanych do obrotu. W trakcie kontroli sprawdzano pochodzenie ww. artykułów. Nałożono 5 mandatów w wysokości 1150,00 PLN. Wystawiono 5 decyzji płatniczych. Nieprawidłowości dotyczyły braku identyfikowalności środków spożywczych oraz braku zachowanego łańcucha chłodniczego przy wprowadzeniu do obrotu środków spożywczych wymagających warunków chłodniczych. W wyniku przeprowadzonych kontroli skierowano 1 wniosek do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o wymierzenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę z art. 103 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (DZ.U. z 2023 r. poz. 1448) za prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie niezgodnym z decyzją o zatwierdzeniu zakładu.

Zakłady żywienia zbiorowego

W 2024 roku skontrolowano 246 zakładów żywienia zbiorowego, z których 20 oceniono negatywnie, co stanowi 5,6% wszystkich obiektów tej grupy. Oceny negatywne w części technicznej oraz w części utrzymania czystości i porządku otrzymały 4 obiekty (tj.1,6%), za uchybienia w części technicznej 9 obiektów (tj.3,6%), natomiast w części utrzymania porządku i czystości 7 obiektów (tj.2,8%).

Ocena stanu sanitarnego obiektów żywienia zbiorowego w roku 2024

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów nadzorowanych w 2024 roku		
	Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Zakłady żywienia zbiorowego - typ otwarty	87	2	2,2
Zakłady małej gastronomii	184	8	4,3
Zakłady zbiorowego żywienia - typ zamknięty	149	1	0,67
Obiekty ogółem	420	11	2,6

Najczęstsze uchybienia to:

- nieprawidłowy stan techniczny ścian, sufitów oraz wyposażenia.

Mała gastronomia

W 2024 roku w ewidencji zarejestrowanych było 184 zakładów małej gastronomii. Ocenę "złą" ze względu na stan sanitarny otrzymało 8 zakładów (tj.4,3%). W większości zakładów ze względu na małą powierzchnię i brak możliwości wydzielenia odpowiednich pomieszczeń na obróbkę wstępną,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

produkcja oparta jest na półproduktach lub gotowych produktach mrożonych. Potrawy podawane są najczęściej w naczyniach jednorazowego użytku.

W czasie kontroli stwierdzano następujące uchybienia:

- brak utrzymania bieżącej czystości w obiekcie

Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w roku 2024.

Próbki	Liczba próbek zbadanych w 2024 roku		
	ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania
materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	2	0	0

W 2024 roku w obiektach wprowadzających do obrotu wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością przeprowadzono 6 kontroli, w trakcie których pobrano 2 próbki. Nie kwestionowano żadnej z prób.

Środki spożywcze/wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z importu/exportu

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono 18 kontroli granicznych. Wydano 18 świadectw o spełnieniu wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy/materiał lub wyrób przekraczający granicę. Oceniono 12 partii wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (import), oraz 6 partii środków spożywczych przeznaczonych na export. W zakresie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością import dotyczył artykułów gospodarstwa domowego typu wyciskarki do cytrusów, sokowirówki i rozdrabniacze. W zakresie exportu środków spożywczych kontrole graniczne dotyczyły frytek mrożonych (export do Kosowa).

Łączna kwota odprowadzona do budżetu państwa z tytułu nadzoru nad importem to 2136,00 PLN.

Interwencje dotyczące bezpieczeństwa żywności

W 2024 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej wpłynęło 70 interwencji, w tym 14 anonimowych, dotyczących bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzonej do obrotu żywności na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Zarzuty dotyczyły:

- wprowadzania do obrotu przeterminowanych środków spożywczych,
- wystąpienia nieżytu żołądkowo-jelitowego po spożyciu środka spożywczego,
- niewłaściwego stanu sanitarnego i technicznego obiektów,
- sprzedaży w jednostce systemu oświaty środków spożywczych niezgodnych z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154),
- obecności zanieczyszczeń biologicznych i fizycznych w środkach spożywczych,
- obecności owadów latających (much) oraz biegających na terenie obiektów,
- prowadzenia działalności gospodarczej bez złożonego wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- nieprawidłowego przechowywania odpadów,
- nieprawidłowego sposobu żywienia pacjentów w szpitalu,
- wprowadzania do obrotu suplementu diety zawierającego substancję leczniczą, stosowania niedozwolonych oświadczeń zdrowotnych,
- braku informacji dotyczącej kraju pochodzenia oferowanych do sprzedaży środków spożywczych.

W sprawach, w których PPIS był właściwym organem do rozpatrzenia interwencji (91% spraw) przeprowadzono kontrole sanitarne. Pozostałe interwencje przekazano zgodnie z właściwością miejscową bądź rzeczową do właściwego organu. W 31 przypadkach stwierdzono zasadność zarzutów wniesionych do interwencji, co stanowi ok. 49% wszystkich rozpatrzonych spraw w mieście Dąbrowa Górnicza.

W trakcie kontroli interwencyjnych nałożono 20 mandatów karnych na kwotę 5250,00 PLN oraz 8 razy pouczone z art. 41 ustawy z 20 maja 1971 r. Kodeks Wykroczeń.

W związku z wniesionymi interwencjami pobrano do badań laboratoryjnych 28 próbek żywności.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 5 decyzji administracyjnych nakazujących.

W styczniu 2025 r. rozpatrzono 2 skargi, które były wniesione do PPIS w Dąbrowie Górniczej w grudniu 2024 r. W wyniku przeprowadzonych kontroli zostanie złożony jeden wniosek do SPWIS o nałożenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę z art. 103 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2023 r. Poz.1448) za prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie niezgodnym z decyzją o zatwierdzeniu zakładu.

Ocena sposobu żywienia

W 2024 r. przeprowadzono 21 (7 szkół, 14 przedszkoli) ocen sposobu żywienia dzieci i młodzieży w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U.2016 r. poz. 1154). W 2 placówkach przedszkolnych oraz 1 szkolnej, dokonano teoretycznych ocen sposobu żywienia dzieci. W trakcie analiz stwierdzono nieprawidłową wartość kaloryczną w 1 placówce (zbyt wysoką). Niniejsze stanowi naruszenie §2.1 w/w rozporządzenia. Ponadto w każdej z badanych placówek stwierdzono nieprawidłowy średni procentowy udział białka w dekadzie. Poziomy tłuszczu oraz wapnia również były nieprawidłowe. Poziom żelaza mieścił się w przyjętym przedziale. Poziom witaminy C w 2 z badanych był prawidłowy. W wyniku przeprowadzonych analiz wydano i przesłano do dyrekcji placówek indywidualne zalecenia.

Dokonano oceny sposobu żywienia w 1 żłobku w oparciu o wymagania dla danej grupy wiekowej wynikające z zasad zdrowego żywienia oraz aktualne norm żywienia dla populacji polskiej, opracowywanych przez Instytut Żywności i Żywienia im. prof. dra med. Aleksandra Szczygła w Warszawie, mając na uwadze ustawę z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. 2024 r. poz. 338 z późn. zm.). Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Ponadto skontrolowano 7 automatów sprzedających żywność w szkołach zgodnie z zaleceniami w/w rozporządzenia z 2016 r. Skierowano 1 wniosek do SPWIS o wymierzenie kary pieniężnej z art. 103 ust. 1 pkt. 4 i pkt 8 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia za prowadzenie działalności bez złożonego wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS oraz w związku z oferowaniem do sprzedaży środków spożywczych niezgodnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

wymagań jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzież w tych jednostkach (Dz.U. 2016 r. poz.1154).

Przeprowadzono również 20 kontroli w sklepikach szkolnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży W sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych (Dz. U 2016 poz.1154). Wydano 2 decyzje nakazujące z w/w rozporządzenia.

Inne podejmowane działania

- 1) W trakcie trwania akcji „Bezpieczne wakacje” przeprowadzono 6 kontroli, w tym 5 na półkoloniach, 1 na zimowisku. Nie stwierdzono nieprawidłowości.
- 2) W okresie od maja do listopada uruchomione były w stacji „dyżury grzybowe”, podczas których dokonano ocen grzybów od klientów indywidualnych,
- 3) Prowadzenie stałego nadzoru nad suplementami diety, żywnością wzbogaconą oraz żywnością specjalnego przeznaczenia.

IV. STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Jakość zdrowotna wody przeznaczonej do spożycia oraz wykorzystywanej do kąpieli

Mieszkańcy miasta Dąbrowa Górnicza w 2024 r. zaopatrywani byli w wodę przeznaczoną do spożycia pochodzącą wyłącznie z ujęć głębinowych. Woda dostarczana była z 7 ujęć (w tym 3 zakładowych). Ujmowana woda jest poddawana procesom uzdatniania.

Przedsiębiorstwo wodociągowe produkuje wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi i rozprowadza siecią wodociagową z ujęć o różnej wydajności:

- 2 wodociągi o wydajności 100 – 1000 m³/dobę
- 1 wodociąg o wydajności 1000-10000 m³/dobę
- 1 wodociąg o wydajności > 10000m³/d
- 3 inne (zakładowe)

Wielkość produkcji wody w nadzorowanych wodociągach, zaopatrujących mieszkańców Dąbrowy Górniczej w 2024 wynosiła ogółem 12 666 m³/dobę

Tabela Wykaz producentów wody zaopatrujących mieszkańców Dąbrowy Górniczej, wielkość produkcji wody, liczba ludności zaopatrywanej w wodę.

Lp.	Producent wody	Lp.	Nazwa urządzenia wodociagowego	Produkcja wody (m ³ /dobę)	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ / dobę/osobę)	Ocena jakości wody za 2024r.
1	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa	1	Ujejsce	10100 m ³ /dobę	50500	Spełnia wymagania
		2	Trzesławice	200 m ³ /dobę	1000	Spełnia wymagania

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

	Górnica ul. Powstańców 13	3	Ząbkowice	600 m ³ /dobę	3000	Spełnia wymagania
	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	1	Stacja Uzdatniania Wody Łazy Dąbrowa Górnica ul. Wypaleniska 11	1766 m ³ /dobę	8830	Spełnia warunkowo wymagania
	ERG S.A. Dąbrowa Górnica ul. Chemiczna 6	1	ERG S.A.	50 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu	Spełnia wymagania
	Przedsiębiorstwo Usług Wodociągowych Dąbrowa Górnica ul. Gołonoska 138A	1	PUW „Łosień”	4720 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu	Spełnia wymagania
	PPUH „Dolomity” Kopalnia Ząbkowice Dąbrowa Górnica ul. Dolomitowa 6	1	PPUH „Dolomity”	14 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu	Spełnia wymagania

W ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wykonywane były badania wody w ramach monitoringu parametrów grupy A (kontrolnego) oraz monitoringu parametrów grupy B (przeglądowego) z częstotliwością określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017r. poz. 2294).

Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne są zobowiązane do prowadzenia regularnej kontroli wewnętrznej jakości produkowanej wody, która obejmuje prowadzenie badań jakości wody w zakresie i z częstotliwością określoną w ww. rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

W 2024 r. w ramach monitoringu jakości wody prowadzonego przez inspekcję sanitarną pobrano:

- 45 próbek wody w zakresie parametrów mikrobiologicznych;
- 45 próbek w zakresie parametrów fizykochemicznych.

W ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowe pobrały:

- 111 próbek wody w zakresie parametrów mikrobiologicznych;
- 111 próbek w zakresie parametrów fizykochemicznych.

W ramach nadzoru sanitarnego stwierdzono przekroczenia parametrów fizykochemicznych tj. żelaza, manganu i mętności w 13 pobranych próbkach wody.

Ponadto w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru przeprowadzono kontrole w zakresie stanu sanitarno-higienicznego które objęły 4 urządzenia wodociągowe. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Do PPIS w Dąbrowie Górniczej w 2024 r. wpłynęło 7 zgłoszeń dotyczących pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia. Na podstawie przeprowadzonych badań laboratoryjnych stwierdzono w 4 przypadkach występowanie przekroczeń parametrów fizykochemicznych tj. żelazo, mangan oraz mętność. W większości przypadków podejmowane przez zarządców natychmiastowe działania naprawcze skutkowały poprawą jakości wody co potwierdzały badania z ponownego poboru wody do badań laboratoryjnych

W roku sprawozdawczym w dalszym ciągu odnotowano przekroczenia parametrów fizykochemicznych tj. mangan, żelazo, mętność wody ujmowanej ze Stacji Uzdatniania Wody Łazy. Które są związane z pogłębiającą się destabilizacją jakości wody wynikającą ze zmian hydrodynamicznych w Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych nr 454 Olkusz-Zawiercie. W związku z powyższym woda ujmowana na Stacji Uzdatniania Wody Łazy jest o podwyższonych parametrach żelazo, mangan i mętność. Woda ta jest zakupywana przez Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. wobec którego toczy się postępowanie administracyjne w zakresie warunkowej przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dostarczanej z ujęcia SUW Łazy ze względu na przekroczenie dopuszczalnej wartości parametrów wskaźnikowych: żelazo, mangan i mętność. Ponadnormatywne wartości ww. parametrów nie stanowią zagrożenia dla zdrowia ludzi, jednak mogą powodować pogorszenie jakości wody w ocenie organoleptycznej odbiorcy. Przedsiębiorstwo wodociągowe zobowiązane jest do przeprowadzenia działań naprawczych mających na celu przywrócenie prawidłowej jakości wody – zgodnej z ww. rozporządzeniem do dnia 31.12.2025 r.

Badania jakości wody ciepłej w kierunku bakterii *Legionella* sp

W roku sprawozdawczym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej prowadził nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella* sp. Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza pobrano 10 próbek ciepłej wody z urządzeń wytwarzających aerozol-wodnopowietrzny w placówce systemu oświaty. W badanych próbkach nie odnotowano ponadnormatywnej obecności *Legionella* sp.

Jakość wody wykorzystywana do kąpeli i rekreacji

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w ewidencji PPIS w Dąbrowie Górniczej znajduje się 12 pływalni. W roku sprawozdawczym w dalszym ciągu pływalnia zlokalizowana w Szkole Podstawowej nr 13 przy al. J. Piłsudskiego 24 była wyłączona z eksploatacji natomiast pływalnia zlokalizowana w Zespole Szkół nr 4 przy ulicy Łęknice 35 została oddana do ponownego użytku po remoncie. Pośród 11 czynnych pływalni, 10 zlokalizowanych jest w budynkach szkół oraz 1 w kompleksie „Nemo - Wodny Świat Dąbrowa Górnicza” Sp. z o.o. Wszystkie funkcjonujące pływalnie posiadały zatwierdzony przez PPIS w Dąbrowie Górniczej harmonogram pobierania próbek wody do badań z częstotliwością i zakresem badań zgodnym z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie *jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230).

W roku sprawozdawczym w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad jakością wody na pływalniach pobrano do badań 72 próbki wody, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy pływalni pobrali do badań 597 próbek wody.

Nieprawidłowości stwierdzono w 100 próbkach wody (14,9%), które dotyczyły parametrów mikrobiologicznych takich jak: *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa*, Ogólna liczba mikroorganizmów w 36±2°C po 48 h, *Legionella* sp. oraz parametrów fizykochemicznych tj. chlor wolny, chlor związany, pH, mętność, utlenialność i azotany. Zarządcy na bieżąco podejmowali działania naprawcze zmierzające do poprawy jakości wody polegające m.in. zwiększeniu dozowania chemii

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

basenowej, kalibracji urządzeń pomiarowych, dodatkowym płukaniu filtrów, częściową lub całkowitą wymianą wody, przegrzaniu instalacji wody ciepłej oraz informowali o nich PPIS w Dąbrowie Górniczej.

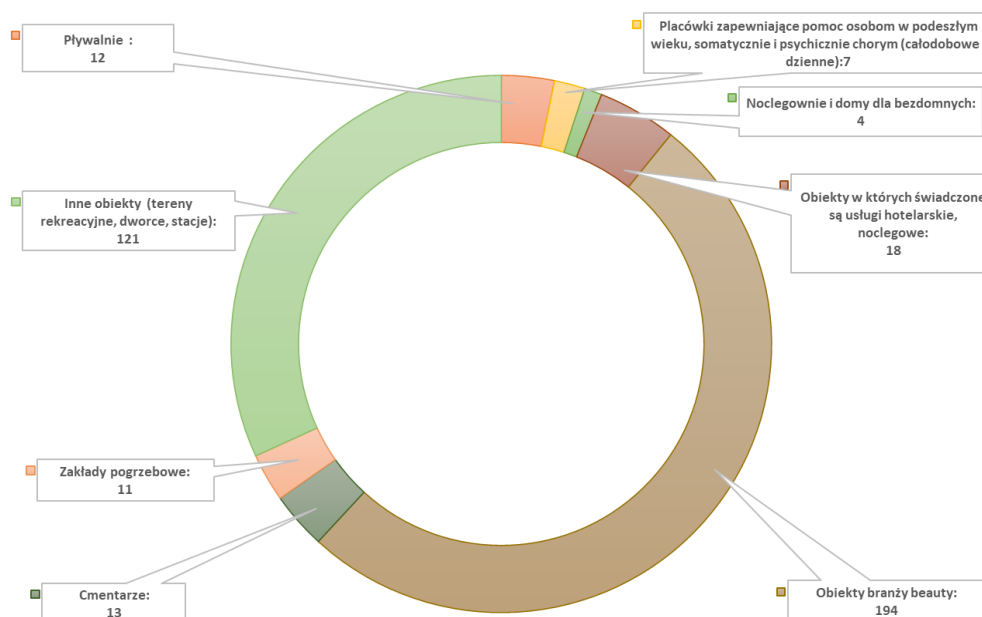
Analizy sprawozdań z badań jakości wody na pływalniach jak również wdrożone przez zarządców działania naprawcze pozwalają stwierdzić, że eksploatacja pływalni zlokalizowanych na terenie powiatu będzińskiego była prowadzona w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne osób z nich korzystających. W roku sprawozdawczym wydano 10 rocznych ocen jakości wody na pływalniach.

W sezonie letnim na terenie miasta Dąbrowa Górnicza funkcjonowały 2 kąpieliska (w okresie 15.06-01.09.2024 r.), których organizatorem było Centrum Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Górniczej tj. kąpielisko „POGORIA I” oraz kąpielisko „POGORIA III”. W ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody w kąpieliskach przeprowadzono 2 kontrole sanitarne i pobrano 2 próbki wody do badań laboratoryjnych. Zgodnie z wytycznymi zarządca obiektów wykonywał badania wody w ramach kontroli wewnętrznej, zgodnie z harmonogramem poboru próbek uzgodnionym z PPIS w Dąbrowie Górniczej pobrano łącznie 8 próbek wody. Sprawozdania z badań były na bieżąco przysyłane do Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej. Podczas trwania całego sezonu woda w kąpieliskach Pogoria I oraz Pogoria III była przydatna do kąpieli. Na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego przez okres trwania sezonu dostępne były aktualne dane dotyczące kąpielisk, w tym wyniki badań, ocena jakości wody, informacje o infrastrukturze, rocznej klasyfikacji kąpieliska oraz dane organizatora.

Obiekty użyteczności publicznej

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zlokalizowanych jest **380** obiektów użyteczności publicznej, wśród których skontrolowano 96, co stanowi 25,2%. Przeprowadzono **148** kontroli sanitarnych w rezultacie których zostało wydanych **16** decyzji nakazujących usunięcie uchybień.

Podział obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych w 2024r. w zakresie Higieny Komunalnej i Środowiska na terenie miasta Dąbrowa Górnicza

- **194** obiekty branży beauty. We wskazanej grupie można wyróżnić salony fryzjerskie, kosmetyczne, studia tatuażu, piercingu a także salony, które łączą więcej niż jedną z wymienionych usług. Jednym

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

z najważniejszych aspektów weryfikowanym w czasie kontroli sanitarnych w tej grupie obiektów są kwestie związane z postępowaniem z narzędziami i przyborami używanymi podczas świadczenia usług. W roku sprawozdawczym w 3 obiektach stwierdzono nieprawidłowości dot. m.in. niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego obiektu, braku ciepłej wody w pomieszczeniu świadczenia usług, braku pomieszczenia porządkowego co skutkowało wydaniem decyzji administracyjnej zobowiązującej właścicieli obiektu do ich usunięcia. Przeprowadzono **82** kontrole w trakcie których prowadzone były również działania edukacyjne w zakresie zapobieganiu zakażeniom krwiopochodnym (HCV, HBV, HIV) oraz przestrzegania procedur w aspekcie wpływu na zdrowie ludzi.

- **12** pływalni. W roku sprawozdawczym obiekty kontrolowano przede wszystkim w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego. W 2024 roku skontrolowano **5** obiektów, w 3 obiektach stwierdzono nieprawidłowości dot. m.in. niewłaściwego nadzoru nad jakością wody na pływalni oraz niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń obiektu. W związku z powyższym właścicieli obiektów zobowiązano do usunięcia nieprawidłowości.
- **18** obiektów świadczących usługi hotelarskie. Obiekty hotelarskie to grupa obiektów świadczących usługi związane z krótkotrwałym zakwaterowaniem dla gości. W grupie tej możemy wyróżnić m.in. hotele, motele, zajazdy czy gościńce. Głównym aspektem prowadzonych kontroli w tego typu obiektach są kwestie związane z postępowaniem z pościelą, ręcznikami a także weryfikacja bieżącej czystości. W 2024 roku skontrolowano **9** obiektów hotelarskich nie stwierdzono nieprawidłowości. W trakcie przeprowadzanych kontroli informowano również właścicieli bądź zarządców o konieczności prowadzenia właściwej eksploatacji instalacji ciepłej wody i klimatyzacji w aspekcie zagrożenia bakterią z grupy *Legionella sp.* w tym o wykonywaniu badań laboratoryjnych po kątem obecności bakterii.
- **7** placówek zapewniających pomoc osobom w podeszłym wieku, somatycznie i psychicznie chorym (obiekty całodobowe i dzienne). Placówki te przeznaczone są dla osób posiadających ograniczenia wynikające ze stanu zdrowia psychicznego, fizycznego. W systemie dziennym uczestnicy zajęć mają zapewnione posiłki, biorą udział w terapiach zajęciowych, a nad ich samopoczuciem czuwają pracownicy socjalni, opiekunki medyczne/pielęgniarki. W systemie całodobowym pensjonariusze otrzymują schronienie, wyżywienie i opiekę w pełnym zakresie, 24 h przez 7 dni w tygodniu. Pobyty w placówkach całodobowych możemy podzielić na komercyjne oraz publiczne. W 2024 roku skontrolowano **6** placówek; w 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowości dot. niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń obiektu w związku z powyższym zobowiązano właściciela do podjęcia działań zmierzających do ich usunięcia.
- **4** noclegownie. W grupie tej wyróżniamy schroniska dla osób bezdomnych, schroniska z usługami opiekuńczymi, noclegownie i ogrzewalnie. Wszystkie obiekty zapewniają osobom bezdomnym schronienie oraz usługi skierowane na wzmocnienie aktywności społecznej ukierunkowane na wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. W roku 2024 kontrolą objęto **4** noclegownie w 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie niewłaściwego postępowania z bielizną pościelową oraz niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń obiektu, co skutkowało wydaniem decyzji administracyjnej.
- **11** zakładów pogrzebowych. W 2024 roku skontrolowano **3** placówki nie stwierdzono nieprawidłowości.
- **13** cmentarzy. Miejsca pochówku zmarłych. W omawianej grupie wyróżnić można zarówno cmentarze parafialne jak również cmentarze komunalne. W roku sprawozdawczym obiekty kontrolowano w zakresie bieżącego stanu sanitarno-porządkowego, jak i w zakresie gospodarowania odpadami. W roku 2024 skontrolowano **3** cmentarze, w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- **121** innych obiektów użyteczności publicznej. Wśród grupy innych obiektów użyteczności publicznej znajdowały się m.in.: apteki, obiekty sportowe (hale, stadiony, kluby sportowe oraz boiska), obiekty kulturalno-widowiskowo-rozrywkowe (kina, ośrodki kultury, muzea, biblioteki), stacje paliw, pralnie, sklepy z odzieżą używaną, parkingi, targowiska, sklepy zaopatrzenia medycznego, sklepy zielarsko-medyczne, lokal komisji poborowej, krematorium, pracownie protetyczne, gabinety masażu/rehabilitacji. Głównym aspektem przeprowadzanych czynności kontrolnych w tej grupie obiektów jest ocena bieżącego stanu sanitarno– higienicznego a także weryfikacja dostępności środków higienicznych, preparatów dezynfekcyjnych. W 2024 roku skontrolowano **7** placówek w 1 obiekcie stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń, co skutkowało wydaniem decyzji administracyjnej.

Kategoria obiektu	Ilość obiektów w rejestrze	% skontrolowanych obiektów
Pływalnie	12	42%
Placówki zapewniające pomoc osobom w podeszłym wieku, somatycznie i psychicznie chorym (całodobowe i dzienne)	7	86%
Noclegownie i domy dla bezdomnych	4	100%
Obiekty w których świadczone są usługi hotelarskie, noclegowe	18	50%
Obiekty branży beauty	194	30%
Cmentarze	13	23%
Zakłady pogrzebowe	11	27%
Inne obiekty (tereny rekreacyjne, dworce, stacje)	121	6%
Procent skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej na terenie Miasta Dąbrowa Górnicza w 2024 r.		

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzono również działania dodatkowe, związane z przestrzeganiem warunków przeprowadzenia ekshumacji, przygotowaniem terenów i obiektów do przeprowadzenia imprez masowych czy opiniowaniem środków transportu. Na terenie cmentarzy parafialnych i komunalnych zlokalizowanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza nadzorowano 35 ekshumacji w trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2024 r. na wniosek osób uprawnionych wydano 35 decyzji zezwalających na ekshumację i transport zwłok lub szczątków ludzkich, 15 postanowień zezwalających na sprowadzenie zwłok lub szczątków na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto na wniosek organizatorów zostały wydane 7 opinii sanitarnych dotyczących organizacji imprez masowych.

Interwencje

W 2024 r. wpłynęło ogółem 40 wniosków (w tym 7 dot. jakości wody) o podjęcie interwencji w obiektach na terenie miasta Dąbrowa Górnicza z których:

- **28** zostało rozpatrzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej;
- **10** zostało przekazanych do załatwienia zgodnie z kompetencjami do właściwych organów (urzędów miast/gmin, inspektora nadzoru budowlanego);
- w **2** przypadkach udzielono informacji wnoszącemu interwencję o obowiązujących przepisach prawnych oraz o braku kompetencji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie podnoszonego problemu.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W ramach rozpatrywania interwencji przeprowadzono 29 kontroli sanitarnych potwierdzających stan faktyczny oraz 6 wizji w terenie. Wydano 8 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz nałożono 3 mandaty karne.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego stwierdzono, iż 15 interwencji było częściowo lub całkowicie zasadnych. Interwencja dotyczyły m.in. niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, nieprawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi, uciążliwych lokatorów oraz zagrożeń spowodowanym obecnością insektów i gryzoni.

Każde zgłoszenie, które wpływało do PPIS w Dąbrowie Górniczej w 2024 r. było rozpatrywane indywidualnie. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego osoby wnoszące interwencje informowane były o podjętych czynnościach oraz kompetencjach Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

V. OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA

Ogólna liczba placówek pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej oraz liczba kontroli

Nazwa placówki	Liczba w ewidencji	Liczba skontrolowanych	% skontrolowanych	Ilość kontroli
Żłobki	16	15	94	10
Przedszkola	32	24	75	36
Szkoły podstawowe	19	19	100	71
Licea ogólnokształcące	7	5	71	12
Zespoły szkół	14	13	93	43
Szkoły Wyższe, Policealne, Branżowe	6	1	17	1
Inne	47	29	62	26
Razem	141	106	75	199

W roku 2024 przeprowadzono kontrole planowane oraz ponadplanowe, związane z organizacją wycieczek zimowego i letniego, przygotowaniem szkół do nowego roku szkolnego, oceną dostosowania mebli szkolnych/ przedszkolnych do wzrostu uczniów/ dzieci, oceną obciążenia uczniów ciężarem plecaków/tornistrów. Przeprowadzono również kontrole interwencyjne oraz kontrole szkolnych gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w związku z planowaną możliwością zaszczepienia uczniów na terenie szkoły przeciw HPV.

Działalność represyjna

Rok	Liczba decyzji	Liczba prolongat	Liczba decyzji płatniczych	Liczba zakończonych decyzji wydanych w roku bieżącym i z lat ubiegłych	Liczba interwencji	Liczba mandatów / na kwotę
2024	42	27	44	30	9	8/ 850,00

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli przeprowadzonych w placówkach przedszkolnych i szkolnych dotyczyły:

- złego stanu technicznego stolarki drzwiowej w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów oraz w salach zajęć lekcyjnych,
- złego stanu technicznego nawierzchni dróg i przejść, schodów na terenie placówek,
- złego stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego sal lekcyjnych oraz innych pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci i młodzieży,
- złego stanu sanitarno- higienicznego toalet, w tym uszkodzeń technicznych armatury,
- Nieprawidłowych warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego,
- złego stanu technicznego urządzeń na placu zabaw dla dzieci,
- braku zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania w korytarzach i sanitariatach oraz pomieszczeniach przeznaczonych do zajęć ruchowych,
- braku osłon stosowanego oświetlenia sztucznego,
- niedostosowania mebli do wymagań ergonomii,
- złego stanu technicznego podłogi w gabinecie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

Rozpatrzone ogółem 9 interwencji, które dotyczyły:

- niewłaściwego przechowywania sprzętu porządkowego i czystości dywanu,
- złego stanu technicznego pomieszczeń szkolnych (zalane ściany w salach lekcyjnych),
- złego stanu sanitarno- technicznego pomieszczeń sanitarnych i niskiej temp. w salach lekcyjnych,
- braku możliwości pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych na terenie placówki,
- higieny rozkładu zajęć lekcyjnych,
- złego stanu technicznego podłogi w sali lekcyjnej oraz nieprzyjemnego zapachu,
- złego stanu sanitarno- technicznego pomieszczeń sanitarnych i braku środków higieny osobistej,
- złego stanu technicznego pomieszczeń sanitarnych,
- niewłaściwych warunków pobytu dzieci.

Przeprowadzone kontrole potwierdziły zasadność 5 interwencji.

Współpraca z placówkami szkolno- wychowawczymi

1. Zgodnie z art. 25.2c ustawy z dnia 04.02. 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U.2024.338) osobom planującym uruchomienie żłobków/klubów dziecięcych udzielono wyjaśnień oraz przekazano wytyczne w sprawie warunków lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona w/w działalność.
2. W okresie ferii zimowych i wypoczynku letniego propagowano bezpieczne formy wypoczynku z zastosowaniem otrzymanych materiałów edukacyjnych. W ramach działań przekazywano organizatorom wypoczynku materiały na temat konkursu, którego współorganizatorem był Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.
3. Przekazano wyniki pomiarów natężenia oświetlenia światłem elektrycznym na stanowiskach pracy uczniów w placówce oświatowej.
4. Podczas kontroli związanych z oceną przygotowania szkół do nowego roku szkolnego w celu zmniejszenia zagrożenia, jakie mogą stanowić występujące w wodzie bakterie Legionella przypomniano o opracowanym dokumencie przez Zakład Bezpieczeństwa Zdrowotnego Środowiska Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny – Państwowego Instytutu Badawczego we współpracy z Głównym Inspektoratem Sanitarnym

pt.: Zalecenia dotyczące ponownego otwierania budynków użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego po wydłużonym przestoju lub ograniczonej eksploatacji, w ramach działań zapobiegających zakażeniom bakteriami z rodzaju Legionella.

Posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć w-f

Zdecydowana większość placówek dysponuje własną infrastrukturą do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. W większości przypadków placówki posiadają zarówno salę gimnastyczną pełnowymiarową lub zastępczą, jak i boiska, halę sportową oraz basen. Stan sanitarno-techniczny bloków sportowych ulega sukcesywnej poprawie z wyjątkiem sali gimnastycznej na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 6, w którym decyzja PPIS w Dąbrowie Górniczej w zakresie doprowadzenia podłogi do stanu łatwo zmywalnego nie jest zrealizowana od 2018 roku.

Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej

Sytuacja w zakresie profilaktycznej działalności szkolnej służby zdrowia utrzymuje się na porównywalnym poziomie w stosunku do lat ubiegłych. Wszystkie placówki szkolno-wychowawcze mają zapewnioną opiekę pielęgniarską. Skontrolowano 28 szkolnych gabinetów, 27 spełnia wymagania określone w §27, §30 oraz §37 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (tj. Dz.U.2022 poz. 402) natomiast w 1 stwierdzono podłogę w złym stanie technicznym (wydano decyzję administracyjną). Jedna szkoła zapewnia profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki (Szkoła Podstawowa nr 26). Niepubliczna Szkoła Katolicka w Dąbrowie Górniczej i Techniczne Zakłady Naukowe oraz Szkoła Podstawowa nr 11 i III Liceum Ogólnokształcące korzystają wspólnie z dwóch gabinetów.

Realizacja Programu Ministerstwa Zdrowia w zakresie szczepień przeciwko HPV

W ramach realizowanego Powszechnego Programu Szczepień Ochronnych przeciwko HPV, Ministerstwo Zdrowia umożliwiło od 1 września 2024r., w celu osiągnięcia lepszych wyników zaszczepienia populacji dzieci i nastolatków, wykonanie szczepienia w kierunku HPV przez POZ na terenie szkoły, do której uczęszcza dziecko. HPV to ludzki wirus brodawczaka, który odpowiada za zachorowania na raka szyjki macicy, a także inne choroby nowotworowe. Każdy Dyrektor Szkoły może podjąć decyzję, czy będzie realizować szczepienia w swojej placówce. Od 1 września 2024 r. dostęp do bezpłatnych szczepionek przeciw HPV mają zarówno chłopcy jak i dziewczęta od 9 do 14 roku życia. W Powszechnym Programie Szczepień Ochronnych przeciw HPV bezpłatnie dostępne są 2 szczepionki: 2-walentna szczepionka Cervarix i 9-walentna szczepionka Gardasil 9. Szczepienia przeciw HPV w ramach programu podawane są w dwóch dawkach. Odstęp między tymi dawkami w programie wynosi od 6 do 12 miesięcy. Są to szczepienia zalecane, a zatem dobrowolne. Decyzja o szczepieniu podejmowana jest przez rodzica, a następnie przez lekarza POZ na podstawie przeprowadzonego badania kwalifikacyjnego. Pracownicy PSSE w Dąbrowie Górniczej w zakresie współpracy w ramach realizacji programu szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV), organizowali narady z dyrektorami szkół i szkolnymi koordynatorami szczepień na w/w temat, podkreślali znaczenie szczepień ochronnych w zapobieganiu występowania nowotworów. Podczas spotkań przekazywali materiały dydaktyczne, które posłużyły jako pomoc w edukacji, omawiali najważniejsze założenia oraz sposób realizacji programu.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Dane liczbowe pozyskane od szkolnych koordynatorów szczepień przedstawiają liczbę zaszczepionych uczniów na terenie Dąbrowy Górniczej

Liczba szkół w ewidencji	Liczba szkół zadeklarowanych do programu	Liczba uczniów chętnych do udziału w programie	Liczba uczniów zaszczepionych
31	22	402	412

Ocena dożywiania

Nazwa placówki	Liczba placówek w ewidencji	Liczba placówek skontrolowanych (w tym zakresie)	Liczba placówek wydających obiady II daniowe / Liczba uczniów korzystających z obiadów II daniowych	Liczba placówek wydających obiady I daniowe /Liczba uczniów korzystających z obiadów I daniowych	Liczba placówek wydających napój (mleko, herbata)	Liczba uczniów pijących napój (mleko, herbata)	Liczba uczniów otrzymujących dofinansowanie z MOPS
Szkoły podstawowe	19	12	11/ 1895	1/98	9	1810	76
Zespoły szkół	14	6	5/ 509	1/128	5	642	5
Razem	33	18	16 /2404	2/ 226	14	2452	81

Badania problemowe prowadzone w placówkach szkolno-wychowawczych

Ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii oraz stan umeblowania szkół/przedszkoli

Nazwa zakładu	Ogólna liczba w ewidencji	Liczba placówek/ oddziałów, w których dokonano pomiaru	Liczba uczniów/dzieci i zmierzonych	Liczba placówek z nieprawidłowościami /Liczba uczniów/dzieci siedzących nieprawidłowo
Przedszkola	32	22/43	644	0/0
Szkoły Podstawowe	19	12/29	440	1/15
Zespoły szkół (przedszkola i szkoły podstawowe)	14	6/19	323	1/39
Razem	65	40/91	1407	2/54

Badania, które przeprowadzono w 22 przedszkolach, co stanowi 89% nadzorowanych obiektów, wykazały, że wszystkie dzieci objęte badaniem siedziały prawidłowo. W 1 z 12 szkół podstawowych, w których przeprowadzono badanie, 15 uczniów (co stanowi 3% badanych) korzystało z mebli

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

niedostosowanych do wymagań ergonomii, również w 1 z 6 zespołów szkół, 39 uczniów z 323 objętych badaniem (tj. 12%) korzystało z mebli niedostosowanych do warunków antropometrycznych.

Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów

Rodzaj placówki	Liczba placówek objętych badaniem	Liczba zbadanych uczniów	Liczba uczniów, których ciężar tornistra jest równy 10% masy ciała ucznia	Liczba uczniów, których ciężar tornistra jest w zakresie 11-15% masy ciała ucznia	Liczba uczniów, których ciężar tornistra przekracza zalecaną wartość
Szkoła Podstawowa	2	98	71	21	6
Zespoły Szkół	1	97	51	31	15
Razem	3	195	122	52	21

Tabela obrazuje, że w przypadku 37% uczniów ciężar tornistra jest znacznie większy niż 10% wagi ciała uczniów. Celem przeprowadzonej analizy jest podniesienie poziomu świadomości dzieci, rodziców i opiekunów na temat profilaktyki chorób układu ruchu, zwrócenie uwagi na wciąż istniejący problem przeciążonych plecaków/tornistrów uczniów, konsekwentne zmniejszanie przeciążenia noszonych przez dzieci bagaży oraz dbanie o właściwą postawę ciała. Z danych zawartych w tabeli wynika, że konieczna jest eliminacja zbędnego obciążenia ucznia. Ścisła współpraca z rodzicami może nauczyć dzieci racjonalnego pakowania tornistrów i usuwania z nich niepotrzebnych rzeczy.

Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach

Na 29 skontrolowanych w tym zakresie szkół 10 (tj.34%) nie zapewniło właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej (w 1 brak środków do utrzymania higieny osobistej, w 1 nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny, w 1 brak dostępu do ciepłej wody, w 7 niewłaściwy stan techniczny). W pozostałych 19 szkołach (tj. 66%) zapewniono odpowiednie warunki. Niezachowane standardy dostępności do urządzeń sanitarnych stwierdzono w 12 placówkach szkolnych.

Na stwierdzone podczas kontroli uchybienia wydano 7 decyzji administracyjnych. Nałożono 2 mandaty karne na kwotę 250,00 zł.

Możliwość pozostawienia przez uczniów części podręczników i przyborów szkolnych

Skontrolowane szkoły w 100% zapewniły uczniom możliwość pozostawienia na terenie placówki części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z § 4a Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. 2020 poz.1604).

Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży

W roku 2024 w trakcie trwającego wypoczynku letniego i zimowego 9 organizatorów zorganizowało wypoczynek dla dzieci i młodzieży na 42 turnusach, które zostały zgłoszone do bazy wypoczynku prowadzonej przez MEN. Skontrolowano 6 organizatorów. W skontrolowanych placówkach przebywało ogółem 207 uczestników. Wszyscy skontrolowani organizatorzy zapewnili

właściwe warunki sanitarno- higieniczne, nie odnotowano interwencji w tym zakresie. Dla dzieci i młodzieży organizowano zajęcia w formie gier, zabaw, konkursów, turniejów oraz szeroko rozumianej profilaktyki. Podczas kontroli wypoczynku letniego i zimowego dystrybuowano materiały edukacyjno-informacyjne w postaci ulotek, broszur i plakatów m.in. nt. szkodliwego wpływu promieniowania UV, dopalaczy, pedikulozy oraz bezpiecznych zachowań podczas wypoczynku. Zachęcano organizatorów wypoczynku do wzięcia udziału w konkursie na najlepiej zorganizowany wypoczynek letni/ zimowy w miejscu zamieszkania Lato/Zima 2024 pod nazwą „Ferie/Wakacje: bezpiecznie, zdrowo i zabawnie”. Pracownicy PSSE w Dąbrowie Górniczej starali się przybliżyć zasady i warunki konkursu, przekazywali regulamin konkursu oraz kartę zgłoszenia.

Podsumowanie i wnioski

W dalszym ciągu należy podejmować działania zmierzające do:

1. poprawy i zapewnienia właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów w publicznych i niepublicznych szkołach,
2. popularyzacji profilaktyki higieny czystych rąk,
3. podniesienia poziomu świadomości dzieci, rodziców i opiekunów na temat profilaktyki chorób układu ruchu, problemu przeciążonych plecaków/tornistrów uczniów oraz szczepień ochronnych
4. minimalizowania niezgodności związanych z niedostosowaniem mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii.

VI. WARUNKI PRACY W ZAKŁADACH PRACY

Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy oraz nadzór nad czynnikami szkodliwymi

W roku 2024 pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej było **331** zakładów pracy, w których zatrudnionych było **22608** osób. Liczba podmiotów gospodarczych będących w ewidencji w stosunku do roku poprzedniego zmalała o 14 - tym samym liczba pracowników objętych nadzorem przez tutejszą stację zmalała o 31 osób w porównaniu do roku ubiegłego. Zmniejszenie liczby obiektów spowodowane było przede wszystkim likwidacją małych przedsiębiorstw. Nadal jednak znaczna ilość nadzorowanych zakładów to zakłady zatrudniające do 100 pracowników. Głównie zakłady zlokalizowane w obrębie stref ekonomicznych zlokalizowanych przy ArcelorMittal Poland S.A., JSW Koks Zakład Przyjaźń oraz w Strefie Ekonomicznej w Tucznawie zatrudniają powyżej 250 pracowników.

Skontrolowano **146** zakładów i przeprowadzono **191** kontroli. W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zostało wydanych **14** decyzji administracyjnych.

W trakcie prowadzonych wizytacji w zakładach kontrolowano przestrzeganie przez pracodawców przepisów dotyczących bezpiecznych warunków pracy oraz właściwego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych. Kontrolowano poziom stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących stosowanych substancji i mieszanin chemicznych. Nadzorowano również przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących szkodliwych czynników biologicznych oraz czynników rakotwórczych.

W 12 skontrolowanych zakładach stwierdzano przekroczenia dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia. We wszystkich powyższych zakładach stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego natężenia hałasu.

W wyniku kontroli sprawdzającej stwierdzono obniżenie stężenia frakcji respirabilnej krzemionki krystalicznej na stanowisku pracy, czym poprawiono warunki pracy dla 39 osób. W zakładach,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

w których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości natężenia hałasu opracowano i wdrożono programy zabezpieczenia przed szkodliwym działaniem hałasu na organizm człowieka.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

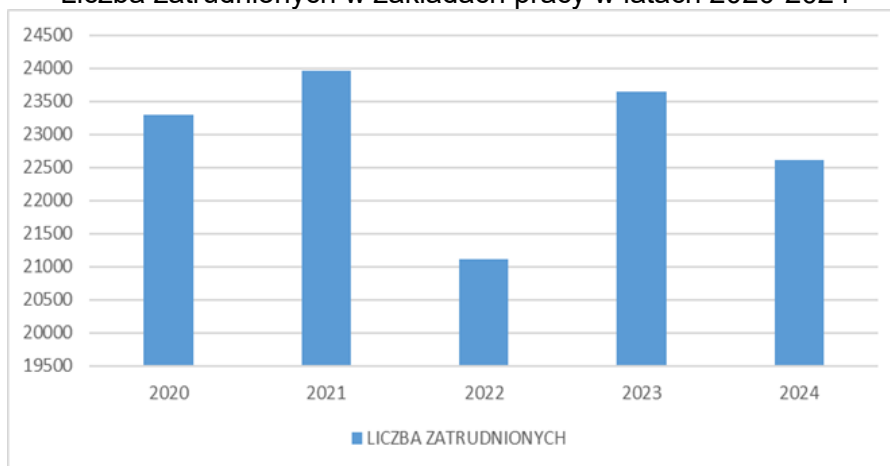
- brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia
- niewłaściwy stan higienicznosanitarny pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych
- niewłaściwy system udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku

Poprawę warunków pracy uzyskano poprzez niżej wymienione działania techniczne i organizacyjne:

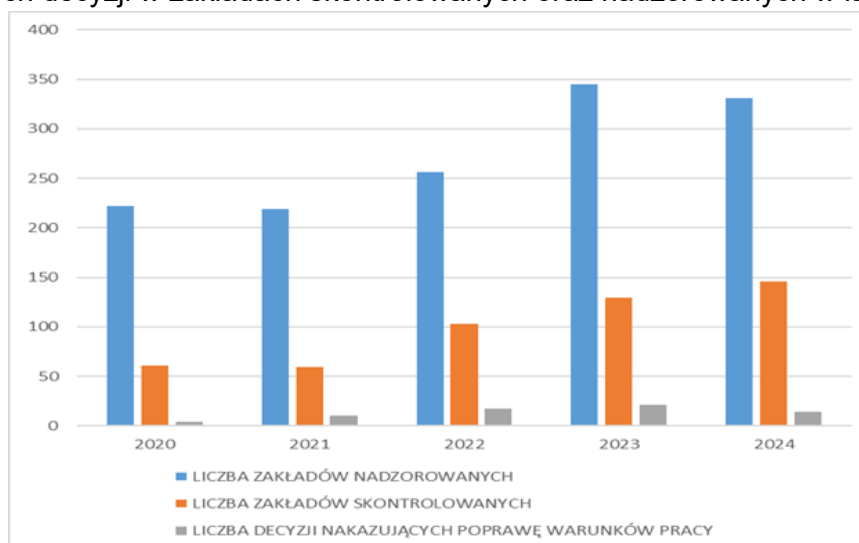
- wymianę niesprawnego wyposażenia i remonty pomieszczeń
- aktualizowanie oceny ryzyka zawodowego oraz informowanie o zagrożeniach na poszczególnych stanowiskach pracy
- szkolenia pracowników w zakresie udzielania pierwszej pomocy
- systematyczne obniżanie stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy
- opracowanie i wdrożenie programu mającego na celu ograniczenie narażenia na hałas.

Porównanie podstawowych wskaźników w zakresie nadzoru bieżącego w latach 2020-2024

Liczba zatrudnionych w zakładach pracy w latach 2020-2024

Liczba wydanych decyzji w zakładach skontrolowanych oraz nadzorowanych w latach 2020-2024

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Substancje i mieszaniny chemiczne w środowisku pracy

W 2024 roku sprawowano nadzór nad **37** podmiotami odpowiedzialnymi za wprowadzanie do obrotu substancji i mieszanin chemicznych, w tym **2** producentami oraz 159 zakładami stosującymi chemikalia w działalności zawodowej.

Przeprowadzono **15** kontroli dotyczących substancji i mieszanin chemicznych w zakładach stosujących chemikalia w działalności zawodowej oraz **9** kontroli dotyczących udostępniania chemikaliów. Podczas kontroli sprawdzano: poprawność klasyfikacji substancji i mieszanin chemicznych wprowadzanych do obrotu, oznakowanie opakowań, oceniano poprawność kart charakterystyk substancji i mieszanin chemicznych wykorzystywanych w działalności zawodowej, kontrolowano również przestrzeganie warunków bhp podczas stosowania substancji i mieszanin chemicznych. Nie wydano decyzji w przedmiotowym zakresie.

Biorąc czynny udział w przeciwdziałaniu narkomanii sprawowano nadzór nad stosowaniem lub wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych, mogących pełnić rolę prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3 lub mieszanin zawierających te substancje. W ewidencji znajduje się **17** takich obiektów. Przeprowadzono **2** kontrole w podmiotach stosujących prekursory narkotykowe. Kontrole wykazały, że ilość zakupionych substancji jest wykorzystywana zgodnie z ich przeznaczeniem, a także odpowiada zużyciu w procesach technologicznych.

W ramach nadzoru nad środkami zastępczymi nie prowadzono postępowań oraz czynności kontrolnych.

Produkty Biobójcze

W ewidencji tutejszej stacji znajduje się **26** podmiotów wprowadzających do obrotu lub stosujących produkty biobójcze. Przeprowadzono łącznie **6** kontroli, które ukierunkowane były w szczególności na podmioty udostępniające lub stosujące produkty do dezynfekcji i zabezpieczania basenów kąpielowych oraz produkty biobójcze stosowane do deratyzacji i dezynsekcji pomieszczeń i zabudowań. W trakcie kontroli zwracano szczególną uwagę: czy znajdujące się w obrocie produkty biobójcze posiadają pozwolenie Ministra Zdrowia, czy zawierają dozwolone substancje czynne, czy posiadają aktualną datę ważności, czy są prawidłowo oznakowane oraz czy są udostępniane i stosowane zgodnie z warunkami zawartymi w pozwoleniach.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W ramach kontroli interwencyjnych skontrolowano **2** podmioty wykorzystujące produkty biobójcze w prowadzonej działalności zawodowej związanej z wykonywaniem usług deratyzacyjnych. Przeprowadzone w przedmiotowym zakresie kontrole nie ujawniły nieprawidłowości.

Czynniki biologiczne

W ewidencji nadzorowanych podmiotów gospodarczych znajdują się **44** zakłady, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. W ramach prowadzonego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów prawnych dotyczących narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne w 2024 roku przeprowadzono **11** kontroli, które nie ujawniły nieprawidłowości w przedmiotowym zakresie.

Czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

W 2024 roku, w ewidencji znajdowały się **34** zakłady pracy, w których występuje czynnik o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakładach przeprowadzono **3** kontrole, w trakcie których zwracano uwagę na działania profilaktyczne obejmujące ograniczenie lub eliminację czynnika rakotwórczego, ograniczenie liczby pracujących z czynnikami rakotwórczymi do niezbędnego minimum, stosowanie właściwej wentylacji, poddawania osób systematycznym badaniom lekarskim. Wydano **1** decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości poprzez sporządzenie odpowiednich rejestrów, oznakowanie stanowisk pracy, na których występują substancje chemiczne, ich mieszaniny lub czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym oraz przeprowadzenie pomiarów stężenia pyłów drewna na stanowiskach pracy.

Najwięcej pracowników zatrudnionych w narażeniu na czynniki rakotwórcze takie jak: benzen, benzo(a)piren i WWA (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne) jest przy pracach związanych z procesami produkcji koksu (JSW KOKS Zakład Przyjaźń). Na czynniki o działaniu rakotwórczym (wodzian hydrazyny) stosowane w obiegach wody chłodzącej narażeni są również pracownicy elektrociepłowni Tameh POLSKA Sp. z o.o. i ArcelorMittal Poland S.A. Natomiast na promieniowanie jonizujące i cytostatyki narażeni są głównie pracownicy w zakładach opieki zdrowotnej.

W 2024 roku do tutejszej stacji wpłynęło **19** zgłoszeń przed planowanym terminem rozpoczęcia prac usuwania materiałów budowlanych zawierających azbest z elewacji budynków lub pokryć dachowych na terenie miasta. W ramach nadzoru nad pracami związanymi z usuwaniem materiałów zawierających azbest przeprowadzono **3** kontrole, w tym 1 kontrolę przedsiębiorcy posiadającego siedzibę na terenie działania PSSE w Dąbrowie Górniczej. Żadna z przeprowadzonych kontroli nie wykazała nieprawidłowości w powyższym zakresie.

Produkty kosmetyczne

W 2024 w ewidencji znalazło się **30** zakładów wytwarzających, konfekcjonujących i dystrybuujących produkty kosmetyczne. W ramach przedmiotowego nadzoru przeprowadzono **13** kontroli w **13** obiektach, w trakcie których nie stwierdzono uchybień w przedmiotowym zakresie. Pobrano **2** próby produktów zgodnie z planem poboru.

Interwencje

Rozpatrzone **4** interwencje, które dotyczyły niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych, nieprawidłowego postępowania z odpadami oraz uciążliwości akustycznych związanych

z funkcjonowaniem zakładu. W wyniku przeprowadzonych kontroli oraz innych czynności służbowych żadna z rozpatrywanych interwencji nie okazała się być zasadną.

Choroby zawodowe

W 2024 roku wydano **14** decyzji stwierdzających chorobę zawodową oraz **13** decyzji odmownych. Sporządzono **37** kart oceny narażenia zawodowego.

Decyzje stwierdzające chorobę zawodową dotyczyły:

- pylic płuc (5)
- przewlekłych chorób układu ruchu wywołanych sposobem wykonywania pracy (4)
- przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanej sposobem wykonywania pracy (1)
- obustronnego trwałego odbiorczego ubytku słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowanego hałasem, wyrażonego podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczonego jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz (4).

VII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W roku sprawozdawczym 2024 dokonano **1** uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W roku sprawozdawczym 2024 uzgodniono **2** projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie ulic: Jamki, Podlesie, Myśliwska, Katowicka, Św. Jana Pawła II – etap III. W granicach objętych planem wyznaczono tereny o następującym przeznaczeniu i sposobach zagospodarowania: MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; PU – teren produkcyjno-usługowy; ZN – teren zieleni nieurządzonej; ZL – teren lasu; KS – teren parkingu. Projekt planu w większości utrzymuje istniejący stan zagospodarowania, a nowe formy zabudowy nawiązują do już istniejących.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla obszaru Śródmieścia część A. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że projekt planu obejmuje obszar o powierzchni 108,57 ha i stanowi część dzielnicy Śródmieście o krajobrazie kulturowym. Układ urbanistyczny tej części miasta nie uległ zbyt dużym zmianom od prawie wieku. Sporządzany plan miejscowy ma charakter porządkujący przestrzeń, która jest obszarem zabudowy śródmiejskiej o przeważającej funkcji mieszkaniowej i usługowej, w którą wkomponowane są różnej wielkości obszary zielone. Podstawowym celem planu jest prawidłowe dopełnienie istniejących funkcji z ukierunkowaniem na ukształtowanie przestrzeni publicznych.

W przypadku lokalizacji inwestycji na terenie na którym brak jest miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego prezydent miasta zwraca się do tutejszego organu o uzgodnienie warunków zabudowy.

W roku 2024 wydano **151** uzgodnień warunków zabudowy. Inwestycje, których dotyczyły wnioski to w przeważającej większości budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. Ustalane warunki

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

zabudowy i zagospodarowania terenu dla budownictwa mieszkaniowego nawiązując do istniejącego zagospodarowania terenu.

W roku 2024 wydano **6** opinii stwierdzających potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz **18** opinii stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko na terenie miasta Dąbrowa Górnicza stwierdzono m.in. dla następujących inwestycji: optymalizacji pracy Oczyszczalni Ścieków „Centrum”; budowy zespołu przemysłowo – magazynowo – usługowego wraz z segmentami socjalno – biurowymi oraz infrastrukturą techniczną i komunikacyjną; zwiększenia wydajności instalacji dla ubojni drobiu; budowy zakładu Amiblu Poland Sp. z o.o.

Brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko stwierdzano, na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, m.in. dla następujących inwestycji: budowy farm fotowoltaicznych; budowy sieci gazowej; produkcji pelletu w istniejącej hali; instalacji badawczej do wydzielania wodoru z gazu koksowniczego na terenie zakładu JSW Koks S.A.; budowy i przebudowy placów przeładunku i składowania kontenerów intermodalnych wraz z obiektami obsługi transportu intermodalnego i niezbędną infrastrukturą na terenie zakładu Metrans Polonia Sp. z o.o.; wymiany zbiornika magazynowego ciekłego dwutlenku węgla na terenie zakładu Alkat Sp. z o.o.; wymiany pieca do ciśnieniowego odlewania aluminium na terenie zakładu Ficomirrors Polska Sp. z o.o.; modernizacji odpylni wytwornic wagonowych koksu gwarantującej uzyskanie emisji pyłu $< 10 \text{ mg/Nm}^3$ gazu suchego na terenie ArcelorMittal Poland S.A. Oddział w Dąbrowie Górniczej; budowy instalacji technologicznej polegającej na posadowieniu zbiornika na wodór wraz z towarzyszącą infrastrukturą na istniejących fundamentach na terenie zakładu Alkat Sp. z o.o.; budowy drogi gminnej; budowy budynków mieszkalnych.

W roku 2024 wydano **8** opinii uzgadniających przed wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć na wnioski prezydenta miasta.

W roku sprawozdawczym 2024 niezadowolenie i protesty mieszkańców budziły następujące inwestycje:

1. Przedsięwzięcie polegające na zmianie funkcji realizowanego obiektu magazynowego na odlewnię metali żelaznych na terenie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, Podstrefa Dąbrowa Górnicza, działki nr 13/1, 13/2 obręb 0016 Tucznawa w Dąbrowie Górniczej, którego inwestorem jest BREMBO Poland Manufacturing Sp. z o.o. ul. Dekabrystów 67, 42-218 Częstochowa. Protesty dotyczyły: zbyt bliskiej odległości inwestycji od zabudowań mieszkaniowych; emisji substancji szkodliwych do powietrza atmosferycznego; emisji hałasu.
2. Przedsięwzięcie polegające na zwiększeniu zdolności przetwarzania odpadów złomu instalacji do odlewania żeliwa eksploatowanej przez Brembo Poland Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej. Protesty dotyczyły: negatywnego wpływu inwestycji na zdrowie okolicznych mieszkańców oraz pogorszenia warunków życia.

W roku sprawozdawczym 2024 dokonano uzgodnień **4** projektów budowlanych i zmiany sposobu użytkowania pod względem sanitarno-higienicznym, które dotyczyły przebudowy i zmiany sposobu użytkowania części budynku schroniska na zakład opiekuńczo leczniczy; przebudowy budynku opieki zdrowotnej; projekt zmiany sposobu użytkowania lokalu handlowego na salon kosmetyczny; projekt zmiany sposobu użytkowania lokalu usługowego na salon barberski.

W roku sprawozdawczym 2024 przeprowadzono **45** kontroli w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania, wydano **46** opinii sanitarnych dopuszczające obiekty do użytkowania.

WNIOSKI

1. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie ulic: Jamki, Podlesie, Myśliwska, Katowicka, Św. Jana Pawła II – etap III wyznacza tereny o następującym przeznaczeniu i sposobach zagospodarowania: MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; PU – teren produkcyjno-usługowy; ZN – teren zieleni nieurządzonej; ZL – teren lasu; KS – teren parkingu. Projekt planu w większości utrzymuje istniejący stan zagospodarowania, a nowe formy zabudowy nawiązują do już istniejących.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla obszaru Śródmieścia część A stanowi część dzielnicy Śródmieście o krajobrazie kulturowym. Układ urbanistyczny tej części miasta nie uległ zbyt dużym zmianom od prawie wieku. Sporządzany plan miejscowy ma charakter porządkujący przestrzeń, która jest obszarem zabudowy śródmiejskiej o przeważającej funkcji mieszkaniowej i usługowej, w którą wkomponowane są różnej wielkości obszary zielone. Podstawowym celem planu jest prawidłowe dopełnienie istniejących funkcji z ukierunkowaniem na ukształtowanie przestrzeni publicznych.

2. Wnioski dotyczące uzgadniania dokumentacji projektowej dotyczyły przebudowy i zmiany sposobu użytkowania części budynku schroniska na zakład opiekuńczo leczniczy; przebudowy budynku opieki zdrowotnej; projekt zmiany sposobu użytkowania lokalu handlowego na salon kosmetyczny; projekt zmiany sposobu użytkowania lokalu usługowego na salon barberski.

3. W dopuszczeniu do użytkowania dominowały hale magazynowe, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, sklepy spożywcze, obiekty handlowo – usługowe nie związane z żywnością, następowała modernizacja i przebudowa szkół.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA

Sekcja Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej realizuje cele strategiczne Narodowego Programu Zdrowia koncentrując się w głównej mierze na zadaniach z zakresu profilaktyki nadwagi i otyłości, profilaktyki uzależnień oraz profilaktyki chorób zakaźnych. Działania edukacyjne oparte na współpracy z jednostkami samorządu lokalnego umożliwiły wdrożenie i koordynowanie programów edukacyjnych w szkołach i przedszkolach oraz uczestnictwo w organizowanych przedsięwzięciach lokalnych. Koordynatorom w placówkach nauczania udzielano wsparcia merytorycznego i metodycznego poprzez prowadzenie indywidualnych spotkań, szkoleń oraz przekazywano niezbędne pomoce naukowe do realizacji zagadnień.

W ramach profilaktyki zdrowotnej realizowano następujące programy edukacyjne dla dzieci i młodzieży:

Programy Profilaktyki nowotworowej

Koordynatorzy w szkołach ponadpodstawowych, którzy przystąpili do realizacji programów zostali przygotowani i poinformowani o sposobie wdrożenia projektów. Programy te realizowane są zgodnie

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

z złożeniami oraz przy ogromnym zaangażowaniu nauczycieli. Głównym celem jest poznanie czynników ryzyka powstania nowotworów oraz wczesna diagnostyka w tym zasady ochrony zdrowia poprzez stosowanie działań profilaktycznych. W okresie trwania wakacji informację o bezpieczeństwie na temat zachowania umiaru podczas korzystania z promieni słonecznych, kierowano do organizatorów akcji letniej w mieście, a także do ogółu społeczeństwa.

„Znamie! Znam je” „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” / kampania informacyjna „Łap słońce z głową”

Wsparciem prowadzonych działań edukacyjnych są materiały informacyjno-edukacyjne, wspomagające realizację projektu tj. plakaty, broszury (również w formie elektronicznej), spoty i filmy edukacyjne w jaki sposób należy przeprowadzić samobadanie skóry zwiększając wiedzę uczniów na temat chorób nowotworowych. Edukacja rozszerzona o działania z zakresu:

- ochrony zdrowia przed następstwami nadmiernego korzystania ze słońca bez właściwej ochrony oraz nieodpowiedzialnego opalania, co stwarza ryzyko powstania „czerniaka.
- profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV

Wszystkie w/w programy kształtują zachowania prozdrowotne młodzieży, uczą odpowiedzialności za swoje zdrowie i osób bliskich poprzez rozpowszechnianie wiedzy i motywowanie do badań zarówno cytologicznych w przypadku kobiet jak i do regularnego korzystania z konsultacji dermatologicznych.

Dok. fot. Na zaproszenie Fundacji „Sercem do Pacjenta” uczestniczono w konferencji zorganizowanej w Akademii Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej. Patronatem honorowym przedsięwzięcia jest Ministerstwo Zdrowia oraz Prezydent Dąbrowy Górniczej.

Zapobieganie chorobom zakaźnym

Profilaktyka HIV/AIDS

Głównym celem prowadzonych działań jest ograniczenie liczby wystąpienia nowych przypadków zakażeń, podniesienie wiedzy w tym zakresie oraz promowanie postaw zdrowotnych, które chronią przed zakażeniem.

Podjęte działania informacyjno-edukacyjne w placówkach nauczania i wychowania przez koordynatorów szkolnych miały na celu przybliżenie tematyki zakażeń, dróg przenoszenia wirusa i unikanie ryzykownych zachowań. W ramach współpracy prowadzono prelekcje i warsztaty dla młodzieży.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Dok. fot. II Liceum Ogólnokształcące w Dąbrowie Górniczej – Młodzieżowy Klub Pacjenta

Profilaktyka Wirusowego Zapalenia Wątroby – „Podstępne WZW”

Program profilaktyki zakażeń HBV, HAV, HCV w szkołach ponadpodstawowych prowadzony przez przygotowanych merytorycznie koordynatorów szkolnych. Każdego roku koordynatorzy mają możliwość uczestniczyć w szkoleniu, a także otrzymują wsparcie od koordynatora powiatowego tj. pakiety edukacyjne oraz wsparcie merytoryczne poprzez prowadzenie prelekcji i warsztatów dla młodzieży. Celem prowadzonych zajęć jest propagowanie zdrowego stylu życia, wzrost poziomu wiedzy na temat zagrożeń wynikających z zakażeń WZW.

Dok. fot. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Dąbrowie Górniczej – zajęcia dla młodzieży

„Zaszczep w sobie chęć szczepienia” (profilaktyka grypy oraz Kampania Mamo Tato pamiętajcie o moich szczepieniach)

Kampanie informacyjne kierowane do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci, mają na celu:

- promocję szczepień ochronnych;
- podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym;

- wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych;
- zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).

Podejmowane inicjatywy na rzecz ochrony zdrowia miały za zadanie zwiększenie tzw. społecznego zaufania do działań na rzecz profilaktyki chorób zakaźnych oraz wzrost świadomości dotyczącej korzyści jakie niosą ze sobą szczepienia ochronne.

W placówkach nauczania, w szkołach rodzenia oraz podczas Dni Seniora inicjowano działania edukacyjne, których celem jest przekazywanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do dbania o zdrowie własne i najbliższych.

Dok. fot. Akademia WSB Dąbrowa Górnicza – spotkanie z seniorami Uniwersytetu III Wieku

Profilaktyka chorób odkleszczowych

Choroby odkleszczowe stanowią niezwykle aktualny problem zdrowia publicznego. To grupa chorób zakaźnych przenoszonych przez zainfekowane kleszcze. Najczęściej występującą chorobą odkleszczową jest borelioza z Lyme. Ze względu na wzrost liczebności kleszczy oraz zwiększenie się obszarów ich występowania bardzo ważna jest edukacja społeczeństwa w zakresie profilaktyki chorób odkleszczowych. W związku z powyższym w województwie śląskim realizowana jest kampania edukacyjna ph. "Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy", skierowana jest do: ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem: kadry pedagogicznej, dzieci i młodzieży, rodziców i opiekunów, seniorów.

Celem kampanii jest propagowanie podstawowych zasad ochrony przed kleszczami, tj.:

- edukacja w zakresie prawidłowego usuwania kleszcza,
- zwiększenie społecznej świadomości w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze,
- zwiększenie wiedzy na temat szczepień ochronnych jako skutecznej metody profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu.

W miesiącu od marca do listopada prowadzono działania edukacyjne dla grup społecznych określonych w założeniach kampanii.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Dok. Fot. Dok. fot. Pałac Kultury Zagłębia w Dąbrowie Górniczej – spotkanie z przedstawicielami Uniwersytetu III Wieku

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach i Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach

Powadzone działania informacyjne mają na celu podniesienie świadomości społeczeństwa jak poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego stanowi zjawisko narastania i rozprzestrzeniania się oporności na antybiotyki wśród drobnoustrojów wywołujących zakażenia. Prowadzone działania dla ogółu społeczeństwa, pracowników ochrony zdrowia zachęcają do stosowania praktyk pozwalających na uniknięcie pojawiania i rozprzestrzeniania zakażeń lekoopornych.

Dok. fot. Aqą Park "Nemo – Wodny Świat" - prelekcja dla słuchaczy pt. "Zdrowy Senior" Poza problemem antybiotykoodporności i zwiększenia świadomości społeczeństwa na temat zjawiska narastającej oporności na antybiotyki, omówiono tematykę chorób sezonowych ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki grypy, RSV.

Poprawa sposobu żywienia

„Klub zdrowego przedszkolaka”

Projekt edukacyjny dla przedszkolaków którego celem jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez:

- odżywianie i propagowanie aktywności fizycznej,
- ochrony zdrowia przed chorobami zakaźnymi,

- przyswajanie prawidłowych przyzwyczajeń i nawyków higieniczno-zdrowotnych
- zapoznanie dzieci z tematem bezpiecznego korzystania z kąpeli słonecznych,
- rozróżnianie dymów, ich źródeł oraz właściwości niekorzystnych dla zdrowia.

Program wzbogacony jest również o realizację projektu pt.: „Skąd się biorą produkty ekologiczne” którego celem jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowania właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Dok fot. Szkoła Podstawowa Nr 11 – zajęcia edukacyjne dla dzieci najmłodszych klas na temat zdrowia

Profilaktyka uzależnień

„Nowe Narkotyki – Nowe Zagrożenia”

Głównym celem prowadzonych działań jest zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych, w szczególności nowych narkotyków, ale także alkoholu, tytoniu oraz leków przez osoby młode.

Akcja skierowana jest do ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku 15-30 lat, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, rodziców/opiekunów, studentów uczelni wyższych, a także organizatorów wypoczynku zimowego i letniego.

Nowe narkotyki są groźną trucizną, na jaką narażeni są młodzi ludzie, prowadzą do uzależnienia, zatrucia, chorób, a nawet zgonów.

W trosce o prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży, mając na uwadze kształtowanie i wzmacnianie przekonań w zakresie zdrowego stylu życia, kontynuowano współpracę z Komendą Miejską Policji w Dąbrowie Górniczej celem prowadzenia wspólnych zajęć edukacyjnych w szkołach.

Ponadto w szkołach podstawowych realizowanych jest program profilaktyki uzależnień pt. „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”. Główne założenia programu to przeciwdziałanie rozpowszechniania psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku dzieci i młodzieży.

Dok. fot. Spotkanie z młodzieżą w Kinie Helios w Dąbrowie Górniczej w ramach inicjatywy ph. „Zdrowie i Bezpieczeństwo”. Uroczyste otwarcie zainicjowała Pani Prezydent Dąbrowy Górniczej oraz Pani Dyrektor Centrum Handlowego „Pogoria”. Wspólnie z Komendą Miejską Policji w Dąbrowie Górniczej

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

prowadziliśmy prelekcje oraz odpowiadaliśmy na pytania młodych ludzi, którzy z ogromnym zainteresowaniem uczestniczyli w przedsięwzięciu.

Światowy Dzień Zdrowia

Światowy Dzień Zdrowia obchodzony jest corocznie w dniu 7 kwietnia, w rocznicę powstania WHO. Jego celem jest zwrócenie szczególnej uwagi na problemy zdrowotne społeczeństw na świecie. hasłem obchodów 2024r było: **Moje Zdrowie – Moje Prawo**. Uroczyste obchody zainicjowano w II Liceum Ogólnokształcącym. W ramach akcji odbyła się uroczysta akademia przygotowana przez uczniów szkoły oraz Międzyszkolny Konkurs Wiedzy o Zdrowiu dla klas 7 szkół podstawowych, w którym udział brała młodzież z terenu Dąbrowy Górniczej, powiatu będzińskiego oraz z Sosnowca. Wstępem do konkursu była prezentacja przygotowana przez młodzież licealną na temat zaburzeń odżywiania. Uczestnikom spotkania przedstawiciel Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej zaprezentował tematykę profilaktyki Wirusowego Zapalenia Wątroby typu A, B, i C. Honorowy Patronat nad przedsięwzięciem objął Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Dok. fot. II Liceum Ogólnokształcące w Dąbrowie Górniczej – obchody Światowego Dnia Zdrowia

Bezpieczne Ferie Zimowe i Bezpieczne Wakacje

Celem wojewódzkiej akcji informacyjnej jest stworzenie bezpiecznych warunków wypoczynku dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działalności edukacyjnej, w zakresie bezpiecznych zachowań zdrowotnych. Dzieci i młodzież korzystająca z wypoczynku w mieście miała możliwość poznać wiele atrakcji miejskich, ale również uczestniczyć w edukacji na tematy zdrowotne. Odbływały się warsztaty i spotkania edukacyjne, konkursy w celu utrwalania wiedzy na temat bezpieczeństwa tak aby wypoczynek był dla nich miłym wspomnieniem.

Podczas spotkań rozmawiano z dziećmi na temat:

- dbałość o higienę osobistą jako podstawowego środka zapobiegającego chorobom;
- aktywny odpoczynek może być bezpieczny, gdy zachowujemy rozsądek nawet podczas zabawy;
- umiejętność budowania odpowiedzialności za siebie i innych.

Dok. fot. Szkoła Podstawowa Nr 16 w Dąbrowie Górniczej – uczestnicy półkolonii podczas ferii zimowych

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2024 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Dok. fot. Eurocamping Błędów – Lasy Błędowskie – cykl spotkań edukacyjnych z uczestnikami półkolonii podczas akcji letniej

Obchody „**Światowego Dnia Rzucania Palenia**” mają na celu zwrócenie uwagi całego społeczeństwa na skutki palenia tytoniu: społeczne, ekonomiczne, zdrowotne oraz zachęcanie osób palących do zaprzestania palenia ze szczególnym uwzględnieniem osób palących e-papierosy. Prowadzone działania edukacyjne miały na celu przybliżenie tematyki młodym ludziom również w procesie ochrony przed uzależnieniem. Wspólnie z Policjantami Komendy Miejskiej Policji w Dąbrowie Górniczej prowadzono zajęcia edukacyjne dla młodzieży.

Dok. fot. II Liceum Ogólnokształcące w Dąbrowie Górniczej – obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia

Wnioski:

Podjęmowane działania miały na celu promocję zdrowia jako kluczowego znaczenia w kontekście poprawy jakości życia społeczności. W obliczu rosnących wyzwań zdrowotnych, takich jak choroby cywilizacyjne, istotne staje się mobilizowanie ludzi do aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz ich zdrowia. Promocja zdrowia to nie tylko zwiększenie aktywności fizycznej i poprawa sposobu żywienia, ale także ograniczenie narażenia na szkodliwe czynniki środowiskowe. Dzięki promocji zdrowia ludzie zdobywają cenne narzędzia do podejmowania świadomych wyborów dotyczących stylu życia i codziennych warunków funkcjonowania. Ten proces sprzyja kształtowaniu prozdrowotnych nawyków oraz wzmacnia w społeczności dążenie do lepszego samopoczucia i ogólnego dobrostanu, angażuje jednostki w dbanie o własne zdrowie i wspiera ich rozwój w tych obszarach.